

## STRATEGIA

### Introducere

Grupul de Acțiune Locală ȚARA GUGLANILOR își va desfășura activitatea în partea de vest a României, pe teritoriul a 16 comune și un oraș din județul Caraș-Severin, așezate în jurul municipiului Cransebeș (Oțelu Roșu, Armeniș, Băuțar, Bolvașnița, Buchin, Bucosnița, Constantin Daicoviciu, Copăcele, Glimboca, Marga, Obreja, Păltiniș, Sacu, Slatina-Timiș, Teregova, Turnu Ruieni, Zăvoi) și o comună din Județul Timiș (Criciova). Teritoriul acoperit prin prezentul proiect este spațiul omogen delimitat de localitățile Criciova la nord-vest, Teregova la sud și Băuțar la est. Conform informațiilor din Anexa 2, teritoriul se întinde pe o suprafață de 2.291,46 km<sup>2</sup> și are o populație de 51.827 locuitori. Microregiunea ȚARA GUGLANILOR se învecinează la nord cu localitatea Bârna, jud. Timiș, la sud cu localitatea Domașnea, jud. Caraș-Severin, la est cu localitatea Sarmisegetusa, jud. Hunedoara și la vest cu localitatea Brebu, jud. Caraș-Severin. Cele 18 localități sunt situate pe E70, DN58 și DN68.

Populația Microregiunii Țara Gugulanilor, 51827 locuitori, se constituie ca un grup omogen etnic, într-o majoritate covârșitoare fiind vorba de cetățeni români.

Conform Situației Populației stabile după etnie, județe, municipii, orașe, comune 2011, în teritoriul GAL Țara Gugulanilor, următoarele localități au în structura populației minoritatea ucraineană: Constantin Daicoviciu- 36 pers, Copăcele- 660 pers, Criciova- 146 pers, Glimboca- 4 pers, Obreja- 7 pers, Oțelu Roșu- 11 pers, Păltiniș- 834 pers, Sacu- 182 pers, Slatina- Timiș- 6 pers, Zăvoi- 3 pers, în total 1889 persoane de etnie ucraineană.

Datorită unei perioade de progres, în special economic și social, populația înregistrează tendințe pozitive, în comparație cu recensământul din 2002, cu excepția comunelor Armeniș, Bolvașnița, Bucosnița, Criciova, Glimboca, Marga, Sacu.

Conform datelor publicate de INS, din punct de vedere al indicatorilor demografici, zona este caracterizată printr-o populație îmbătrânită: 5230 locuitori cu vârstă cuprinsă între 0 și 9 ani, 5993 locuitori cu vârstă cuprinsă între 10 și 19 ani, 20298 locuitori cu vârstă cuprinsă între 20 și 49 ani, 20306 locuitori cu vârstă peste 50 de ani.

Principalele obiective previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriu:

- stimularea inovării;;
- consolidarea identității locale și a profilului local;
- îmbunătățirea calității vieții și a atractivității zonei locale;
- soluționarea problemelor demografice;
- crearea și păstrarea locurilor de muncă în zonele LEADER;
- îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și membrii minorităților;
- creșterea competitivității la nivel local;

- conservarea resurselor și protecția mediului natural;
- aplicarea unei abordări integrate și multisectoriale.

GAL Țara Gugulanilor își anunță intenția de a desfășura activități de cooperare și colaborare pentru proiectele de cooperare finanțate prin sub-măsura 19.3 "Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală".

## CAPITOLUL I

### Prezentarea teritoriului

Grupul de Acțiune Locală ȚARA GUGULANILOR își va desfășura activitatea în partea de vest a României, pe teritoriul a 16 comune și un oraș din județul Caraș-Severin, așezate în jurul municipiului Cransebeș (Oțelu Roșu, Armeniș, Băuțar, Bolvașnița, Buchin, Bucosnița, Constantin Daicoviciu, Copăcele, Glimboca, Marga, Obreja, Păltiniș, Sacu, Slatina-Timiș, Teregova, Turnu Ruieni, Zăvoi) și o comună din Județul Timiș (Criciova). Teritoriul acoperit prin prezentul proiect este spațiul omogen delimitat de localitățile Criciova la nord-vest, Teregova la sud și Băuțar la est. Conform informațiilor din Anexa 2, teritoriul se întinde pe o suprafață de 2.291,46 km<sup>2</sup> și are o populație de 51.827 locuitori. Microregiunea ȚARA GUGULANILOR se învecinează la nord cu localitatea Bârna, jud. Timiș, la sud cu localitatea Domașnea, jud. Caraș-Severin, la est cu localitatea Sarmisegetusa, jud. Hunedoara și la vest cu localitatea Brebu, jud. Caraș-Severin. Cele 18 localități sunt situate pe E70, DN58 și DN68.

Relieful microregiunii este format din munți (masivii Semenici, Țarcu- Muntele Mic, Poiana-Ruscă ), dealuri, culoare depresionare (depresiunea Caransebeș), lunci și văi ale râurilor Bistra și Timiș, câmpia-golf a Lugojului. De-a lungul râului Timiș sunt așezate comunele Slatina-Timiș (pe malul stâng), Bucosnița (pe terasa superioară), Criciova (în câmpia Banato-Crișană), Sacu, Constantin Daicoviciu (între depresiunea Cransebeșului și câmpia-golf a Lugojului), Armeniș (pe malul drept, în culoarul depresionar Timiș-Cerna), Bolvașnița. Orașul Oțelu Roșu este situat pe culoarul de legătură între zona depresionară Caransebeș și depresiunea Hațegului, culoar străbătut de râul Bistra. Tot pe râul Bistra este situată și comuna Băuțar. Munții Țarcu, cu vârfurile Țarcu (2190 m), Godeanu, Gugu, Căleanu (2192 m) se regăsesc pe teritoriul administrativ al comunei Zăvoi. Dealul Cornului (571 m), dealul Paning- Constantin Daicoviciu, vârful Fagul Mare- localitatea Sacu, vârful Padeș (1347 m) și vârful Trei Hotare (1042 m) din Munții Poiana Ruscă și vârful Muntele Mic (1802 m)- comuna Obreja. Ca lac natural, în Munții Retezat, se situează Lacul lezer, la o altitudine de cca 1.800 m, de unde izvorăște râul Bistra, care străbate comuna Băuțar de la Bucova și până la varsarea în râul Timiș. În comuna Turnu Ruieni există un lac de acumulare în localitatea Zervești iar în comuna Zăvoi se găsesc lacuri glaciare.

Pe teritoriul Microregiunii există 3 rezervații: în comuna Păltiniș- rezervația naturală Locul fosilifer de la Delinești (4 ha), în comuna Armeniș- rezervație de zimbri pe Valea Plopu și în comuna Criciova- rezervația particulară de căprioare și porci mistreți localitatea Jdioara.

Unul din factorii fizici care influențează permanent ecosistemul, clima, este temperat- continental moderat, cu influențe oceanică și sub-mediteraneană, ceea ce conferă caracter moderat regimului regimului termic. Prezintă ierni mai blânde, primăveri timpurii, scurte și cu mari variații termice, veri dominate în lunile iulie- august de mase de aer tropical, toamne mai lungi, cu temperaturi mai constante.

Temperatura medie multianuală este de 10,6°C (stația Timișoara). Temperatura medie a iernii are valori mai ridicate decât în zone din țară situate la aceeași altitudine. În lunile de vară, temperaturile medii sunt în continuă creștere, dar mai moderate de la o lună la alta, comparativ cu lunile de primăvară.

Precipitațiile medii multianuale prezintă valori cuprinse între 605,5 mm și 725,9 mm . În iunie, luna cea mai ploioasă, cad 100- 120 mm, iar în ianuarie numai jumătate din această cantitate, 50- 60 mm. Numărul de zile ploioase este, în medie, 140, iar al celor cu ninsoare 30- 40. Stratul de zăpadă durează aproximativ 80 de zile pe an.

Resursele naturale ale Microregiunii, pe raza localității Slatina- Timiș sunt: granit, mică, calcar, granit, dintre care cel mai mult a fost exploatată mica. Pegmatitele de pe Valea Slatina prezintă interes pentru feldspați, reprezentând o rezervă potențială pentru industria sticlei, ceramică fină, emailuri. În cantitate mică s-a mai exploatat calcarul în carieră (la Ilova) și granitoidele în cariera de fasonare piatră de la Slatina- Timiș. Roca de construcție Tuf- Andezit a fost exploatată la Glimboca. În locul Valea Mică (comuna Sacu) a fost exploatat minereu de fier. Subsolul teritoriului Vârciorova (comuna Bolvașnița) este recunoscut prin rezervele de cărbune ( lignit inferior ) și prin minerul de cuarț (SiO<sub>2</sub>). Piatra de var (calcarul - Ca) este prezent pe văile Bolnicioara, Malița, la Găurile Popii. Prospekțiunile geologice efectuate pe teritoriul localității Vârciorova după cel de al doilea război mondial au delimitat resursele de cărbune și de alte minereuri utile. Dar, au pus în valoare și unele resurse de apă potabilă cu calități superioare, din straturile freatice, așa cum este, de exemplu, fântâna arteziană din centrul satului (în fața bisericii). De asemenea, resurse de cărbune se întâlnesc pe teritoriul comunei Bucosnița, în localitatea Goleț și Armeniș (în locul numit Valea Poieni). Exploatarea marmurei s-a făcut în comunele Zăvoi și Băuțar (exploatarea și prelucrarea marmurei de Rușchița - cca 20 km și cariera de marmură de la Bucova).

Populația Microregiunii Țara Gugulanilor, 51827 locuitori, se constituie ca un grup omogen etnic, într-o majoritate covârșitoare fiind vorba de cetățeni români. Conform informațiilor oficiale provenite de la INS 2011, în teritoriul GAL Microregiunea Țara Gugulanilor, conform Situației Populației stabile după etnie,

județe, municipii, orașe, comune 2011 - emisă de MADR, întâlnim următoarea structură a populației:

| TOTAL<br>POPULAȚIE<br>GAL (pers.) | ROMÂNI       |              | UCRAINIENI  |              | ROMI        |              | ALTE ETNII  |              | ETNIE<br>NEDECLA-<br>RATĂ |              |
|-----------------------------------|--------------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|---------------------------|--------------|
|                                   | Nr.<br>Pers. | % din<br>Gal | Nr.<br>pers | % din<br>Gal | Nr.<br>pers | % din<br>Gal | Nr.<br>pers | % din<br>Gal | Nr.<br>pers               | % din<br>Gal |
| 51827                             | 45586        | 87,95        | 1889        | 3,64         | 524         | 1,01         | 6           | 0,01         | 3201                      | 6,17         |

Conform *Situației Populației stabile după etnie, județe, municipii, orașe, comune 2011*, în teritoriul GAL Țara Gugulanilor, următoarele localități au în structura populației minoritatea ucraineană:

| LOCALITATE            | POPULAȚIE UCRAINEANĂ |
|-----------------------|----------------------|
| Constantin Daicoviciu | 36                   |
| Copăcele              | 660                  |
| Criciova              | 146                  |
| Glimboca              | 4                    |
| Obreja                | 7                    |
| Oțelu Roșu            | 11                   |
| Păltiniș              | 834                  |
| Sacu                  | 182                  |
| Slatina- Timiș        | 6                    |
| Zăvoi                 | 3                    |
| <b>TOTAL</b>          | <b>1889</b>          |

Conform datelor, grupul minoritar de ucraineni (preponderent) ajunge la o dimensiune de 1889 persoane, grup cu nevoi sociale și educaționale diferite.

Din punct de vedere al indicatorilor demografici, zona este caracterizată printr-o populație îmbătrânită, conform recensământului din 2011, 20306 de persoane depășesc vârsta de 50 de ani.

Distrugerea ecosistemelor terestre prin foc aduce pagube mediului natural, care nu pot fi acoperite pe termen scurt și chiar mediu/ lung (în cazul distrugerii vegetației forestiere). Calitatea aerului din această zonă este una din cele mai bune care se pot întâlni în mediul natural. Datorită presiunii activităților antropice asupra surselor individuale de alimentare cu apă potabilă, calitatea acestora avansează galopând spre surse de apă improprie pentru orice folosință care poate întreține o viață normală. Amenajarea de sisteme centralizate și organizate de alimentare cu apă, canalizare și epurare, se impune ca o necesitate pentru contracararea deficitului de apă potabilă care ar putea apărea la un moment dat.

Pe teritoriul Microregiunii Țara Gugulanilor funcționează un număr de 54 grădinițe, 29 de școli primare, 26 de școli gimnaziale și 2 licee (la Oțelu Roșu și la Teregova).

Economia regiunii Vest se caracterizează prin avantaje care privesc atât infrastructura existentă cât și coordonatele naturale ale zonei: poziție geografică favorabilă, profil economic diversificat, bogăția și varietatea resurselor naturale, existența unor sectoare de prelucrarea lemnului, potențial agricol și zootehnic ridicat, potențial forestier, creșterea sectorului de servicii și a celui privat, potențial natural, cultural și istoric pentru dezvoltarea turismului. Agricultură este principala ramură a economiei dezvoltată în zonă (Microregiunea dispune de aproximativ 65.000 ha de teren agricol). Următoarele tipuri de activități desfășurate în sectorul economic sunt prelucrarea lemnului, prelucrarea marmurei, legumicultură, pomicultură, prestări servicii și turism (În comuna Marga există o tabără pentru copii cu 60 de locuri de cazare).

În Microregiune există 368 de șomeri, 299 de beneficiari ai ajutorului social, 15 beneficiari ai alocației pentru întreținere familie, 163 de persoane cu handicap, 18 asistenți personali, 8 copii dați în plasament și 2 copii luați în plasament. Pe teritoriul GAL Țara Gugulanilor funcționează un cămin pentru vârstnici la Sacu, un azil de bătrâni la Glimboca, un azil de bătrâni- centru de zi la Băuțar, o cantină socială la Oțelu și 2 ONG-uri în Criciova.

Pe teritoriul Microregiunii GAL Țara Gugulanilor există 2 biblioteci, coruri, formații de dans și cel puțin câte un cămin cultural în fiecare comună.

Zona are un potențial turistic (natural și de aventură, istoric, cultural) ridicat:

- Natural și de aventură: plimbare cu căruța, cu sania trasă de cai, cicloturism, alpinism, schi, parașutism, trasee montane, sporturi extreme; Tunelul iubirii (calea ferată între Obreja și Glimboca), Poiana narciselor (Turnu Ruieni), Sfinxul Piatra caprei (Băuțar).
- Istoric: monumente de arheologie, castre, construcții și așezări romane (Băuțar, Buchin, Bucosnița, Constantin Daicoviciu, Păltiniș, Zăvoi), biserica medievală (Constantin Daicoviciu), conacul Juhasz (Constantin Daicoviciu), cetatea Jdioara (Cricova), mori de apă (Păltiniș).
- Cultural: rugi ale comunelor, festivaluri (cele mai importante sunt Festivalul internațional al dansului și cântecului ucrainean- Copăcele și Festivalul etniilor- Copăcele), balurile izmenelor și balurile bătrânilor.

Pe teritoriul GAL Țara Gugulanilor identificăm două localități cu indicii de dezvoltare umană locală inferior valorii etalon de 55, în conformitate cu documentul suport "Lista UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare" publicat de MADR: comuna Băuțar (52,11) și comuna Copăcele (38,50).

Pe teritoriul GAL Țara Gugulanilor 16 comune se încadrează la zone cu valoare naturală ridicată (HNV) și pe teritoriul a 15 comune se întâlnesc zone NATURA 2000:

**Situri de importanță comunitară (SCI)**

| NUME SIT                                | COD       | LOCALITATE            | SUPRAFAȚA (m <sup>2</sup> ) |
|-----------------------------------------|-----------|-----------------------|-----------------------------|
| Cheile Teregovei                        | ROSCI0284 | Armeniș               | 466514,73                   |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Armeniș               | 49665353,55                 |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Băuțar                | 198450,64                   |
| Coridorul Rusca Montană- Țarcu- Retezat | ROSCI0292 | Băuțar                | 63278484,64                 |
| Dancioanea                              | ROSCI0052 | Băuțar                | 3790337,01                  |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Băuțar                | 31298,34                    |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Bolvașnița            | 53415222,04                 |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Buchin                | 665087,74                   |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Bucoșnița             | 2218532,38                  |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Constantin Daicoviciu | 1507832,20                  |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Glimboca              | 100643,78                   |
| Coridorul Rusca Montană- Țarcu- Retezat | ROSCI0292 | Marga                 | 144007,16                   |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Marga                 | 434899,69                   |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Marga                 | 370,22                      |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Obreja                | 3593853,47                  |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Obreja                | 103762,30                   |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Oțelu Roșu            | 298804,48                   |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Păltiniș              | 47844,64                    |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Slatina- Timiș        | 39160742,22                 |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Slatina- Timiș        | 1930066,14                  |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Teregova              | 142905537,27                |
| Cheile Teregovei                        | ROSCI0284 | Teregova              | 2424598,11                  |
| Domogled - Valea Cernei                 | ROSCI0069 | Teregova              | 497939,71                   |
| Râul Timiș între Rusca și Prisaca       | ROSCI0385 | Teregova              | 2067952,76                  |
| Munții Retezat                          | ROSCI0217 | Teregova              | 816405,84                   |
| Semenic- Cheile Carasului               | ROSCI0226 | Teregova              | 25721144,04                 |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Turnu Ruieni          | 63177063,62                 |

|                                         |           |       |              |
|-----------------------------------------|-----------|-------|--------------|
| Coridorul Rusca Montană- Țarcu- Retezat | ROSCI0292 | Zăvoi | 138801,64    |
| Domogled - Valea Cernei                 | ROSCI0069 | Zăvoi | 384533,36    |
| Munții Țarcu                            | ROSCI0126 | Zăvoi | 233098896,00 |
| Munții Retezat                          | ROSCI0217 | Zăvoi | 816405,84    |
| Rusca Montană                           | ROSCI0219 | Zăvoi | 123128,36    |

Zone cu valoare naturală ridicată

| COD SIRUTA | JUDEȚ          | LOCALITATE            |
|------------|----------------|-----------------------|
| 51243      | Caraș- Severin | Armeniș               |
| 51332      | Caraș- Severin | Băuțar                |
| 51546      | Caraș- Severin | Bolvașnița            |
| 51699      | Caraș- Severin | Buchin                |
| 51751      | Caraș- Severin | Bucoșnița             |
| 51877      | Caraș- Severin | Constantin Daicoviciu |
| 52062      | Caraș- Severin | Copăcele              |
| 52936      | Caraș- Severin | Glimboca              |
| 53210      | Caraș- Severin | Marga                 |
| 53372      | Caraș- Severin | Obreja                |
| 51207      | Caraș- Severin | Oțelu Roșu            |
| 53425      | Caraș- Severin | Păltiniș              |
| 53755      | Caraș- Severin | Sacu                  |
| 54056      | Caraș- Severin | Slatina- Timiș        |
| 54270      | Caraș- Severin | Teregova              |
| 54412      | Caraș- Severin | Turnu Ruieni          |
| 54617      | Caraș- Severin | Zăvoi                 |

## CAPITOLUL II

Parteneriatul este format dintr-un număr de 76 de parteneri, 18 dintre aceștia reprezintă sectorul public, 53- sectorul privat, 4- societatea civilă și o persoană fizică.

Ponderea acestora pe sectoare este repartizată astfel:

- Parteneri publici reprezintă 23,68%
- Parteneri privați reprezintă 69,74%
- Societatea civilă reprezintă 5,26%
- Persoanele fizice reprezintă 1,32%

Persoana fizică din parteneriat, preotul But Dorin Vasile, se justifică în parteneriat prin aportul pe care acesta l-a adus la culegerea informațiilor pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală. Mai exact, pentru informații cu privire la capitolul destinat prezentării teritoriului- patrimoniul arhitectural și cultural (biserici și mănăstiri, turism cultural și religios, obiceiuri locale). Din cauza faptului că aceste informații sunt cu caracter specific, nu pot fi obținute de la instituții publice, INS sau siteuri acreditate.

La nivelul UAT-urilor din cadrul parteneriatului, conform Recensământului Populației și Locuințelor 2011- Populația stabilă după etnie, ucrainenii ocupă locul al doilea ca pondere a populației pe etnie, după români. Ponderea cea mai ridicată per UAT este de 59,41% pentru județul Caraș- Severin și 9,20% pentru județul Timiș. La nivelul populației totale a teritoriului, ucrainenii reprezintă 3,64% din totalul populației, conform RPL 2011. Astfel, putem susține că minoritatea ucraineană este relevantă pentru teritoriul parteneriatului și cooptarea acestora în cadrul parteneriatului este justificată.

Domeniile de activitate ale partenerilor privați urmează direcțiile măsurilor care se doresc a fi implementate prin GAL Țara Gugulanilor. Astfel, putem identifica privați care își desfășoară activitatea în domenii precum creșterea animalelor, cultivarea fructelor semințoase și sămburoase, transporturi rutiere de mărfuri, tăierea și rindeluirea lemnului, facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată, comerț cu amănuntul, acvacultură în ape dulci, lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, activități de întreținere corporală, fabricarea altor articole din metal, baruri și alte activități de servire a băuturilor etc.

Asociația SC. ASOCIAȚIA DE AJUTOR MUTUAL SLATINA- TIMIȘ- A.D.A.M.S, ca partener din partea societății civile își aduce aportul prin îmbunătățirea îngrijirilor de sănătate a locuitorilor din comuna Slatina-Timiș. Tot din partea societății civile, parteneri sunt ASOCIAȚIA EDUCAȚIE PENTRU COMUNITATEA TEREHOVA- cu domeniul de activitate în diminuarea discrepanțelor de ordin educațional, cultural, economic și social existente în comunitate; ASOCIAȚIA AGRICOLA MAL- promovarea intereselor fermierilor, agricultorilor și crescătorilor de animale din satul Mal, orașul Oțelu Roșu; UNIUNEA UCRAINIENILOR DIN ROMÂNIA- COMUNA COPĂCELE- apărarea drepturilor privind păstrarea, exprimarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a persoanelor aparținând minorității ucrainene.

### CAPITOLUL III

#### ANALIZA SWOT

- Resursa umană

| Puncte tari                                                                                  | Puncte slabe                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Forță de muncă ieftină                                                                       | Îmbătrânirea populației                                                                                      |
| Numă relativ mare de tineri cu studii liceale                                                | Migrarea tinerilor spre orașe                                                                                |
| Dorința populației de a avea locuri de muncă pe teritoriul comunelor componente ale GAL-ului | Insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ |
| Oportunități                                                                                 | Amenințări                                                                                                   |
| Creșterea nivelului de calificare prin participarea la programe de pregătire profesională    | Menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane                                                   |
| Existența unor reglementări                                                                  | Accentuarea procesului de îmbătrânire                                                                        |

- Agricultura și silvicultura

| Puncte tari                                                                                                                         | Puncte slabe                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Potențial în domeniul zootehnic                                                                                                     | Forța de muncă îmbătrânită                                                                          |
| Potențial pentru agricultura ecologică                                                                                              | Utilizarea de tehnologii neperformante                                                              |
| Existența cooperativelor                                                                                                            | Discrepanța mare dintre eforturile depuse și veniturile obținute                                    |
| Suprafețe mari de teren agricol                                                                                                     | Subvenționarea agricultorilor insuficientă și dificilă                                              |
| Suprafața mare de pădure                                                                                                            | Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene              |
| Surse de venituri din valorificarea lemnului și a produselor accesorii silviculturii: fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale | Lipsa unei școli profesionale care să pregătească tinerii în meserii specifice agriculturii montane |
| Importante fonduri de vânătoare și pescuit                                                                                          | Drumuri forestiere degradate                                                                        |
|                                                                                                                                     | Tehnologii învechite privind exploatarea lemnului                                                   |
| Oportunități                                                                                                                        | Amenințări                                                                                          |
| Utilizarea programelor de finanțare                                                                                                 | Fenomenul de îmbătrânire a populației                                                               |
| Existența interesului investitorilor în dezvoltarea durabilă a zonei                                                                | Lipsa de interes a tinerilor pentru agricultură                                                     |
| Cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare                           | Prețuri ridicate pentru achiziționarea de mașini, utilaje agricole, semințe, îngrășăminte           |
| Promovarea unor proiecte pilot în vederea amenajării de gospodării multifuncționale                                                 | Neefectuarea lucrărilor de protecție a solului                                                      |
| Prețul scăzut al terenurilor agricole                                                                                               | Degradarea calității fondului forestier                                                             |
| Posibilitatea înființării de culturi de plante medicinale (cătină, măceș, soc, păducel)                                             |                                                                                                     |
| Valorificarea terenurilor degradate prin împăduriri                                                                                 |                                                                                                     |
| Dezvoltarea silvoturismului                                                                                                         |                                                                                                     |

- Infrastructură, utilități publice, comunicații

| Puncte tari                                                                                                                                            | Puncte slabe                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Existența relativ bună a infrastructurii de transport, DJ reabilitat                                                                                   | Rețea de alimentare cu apă insuficientă                                                                                    |
| Existența rețelelor de comunicații fixe și mobile, internet                                                                                            | Dotări insuficiente în infrastructura socială                                                                              |
| Drumuri comunale asfaltate                                                                                                                             | Starea proastă a troturelor pentru pietoni                                                                                 |
| Iluminat public stradal                                                                                                                                | Drumuri comunale, inclusiv de acces spre zone turistice, ce necesită reabilitare și modernizare                            |
| Gări în fiecare comună                                                                                                                                 | Lipsa mijloacelor de transport în comun                                                                                    |
| Existența parțială a sistemelor de apă și canalizare                                                                                                   |                                                                                                                            |
| Oportunități                                                                                                                                           | Amenințări                                                                                                                 |
| Programe de finanțare pentru infrastructură: alimentare cu apă, canalizare, drumuri, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, gestionarea deșeurilor | Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor pentru accesarea fondurilor europene |
| Înființarea Direcției pentru Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilități Publice din cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin                   | Lipsa informațiilor în legătură cu programele de finanțare europeană                                                       |
| Studii de fezabilitate existente                                                                                                                       | Insuficiența specialiștilor din zonă în domeniul întocmirii documentațiilor tehnice pentru proiectele de investiții        |

- Infrastructura social- culturală

| Puncte tari                                                                                                                                         | Puncte slabe                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Existența școlilor gimnaziale în fiecare comună și a două licee                                                                                     | Migrarea elevilor spre școlile din orașe                                                                            |
| Cadre didactice calificate și titulare                                                                                                              | Lipsa posibilităților de desfășurare a activităților sportive                                                       |
| Existența de cămine culturale funcționale                                                                                                           | Fonduri insuficiente pentru premiarea performanțelor elevilor                                                       |
| Existența corurilor care promovează tradițiile, obiceiurile și portul popular                                                                       | Lipsa ONG-urilor din domeniul social                                                                                |
| Existența muzeelor și a bibliotecilor                                                                                                               | Insuficientă preocupare pentru cunoașterea istoriei și a tradițiilor locale                                         |
| Colaborarea bună între reprezentanții bisericilor și administrația locală în vederea implicării acestora în activitățile religioase ale comunității | Posibilități financiare reduse pentru tipărirea de broșuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural |
|                                                                                                                                                     |                                                                                                                     |

| Oportunități                                                                         | Amenințări                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Surse de finanțare externe, din fonduri UE                                           | Buget insuficient alocat activităților culturale                                                     |
| Existența programului de acordare de rechizite școlare gratuite                      | Creșterea numărului de șomeri în rândul părinților                                                   |
| Dezvoltarea programelor de înfrățire cu localități din străinătate                   | Numărul tot mai mare de elevi rămași cu bunicii datorită plecării părinților la muncă în străinătate |
| Dezvoltarea unor noi proiecte în domeniul cultural cu specific ucrainean și nu numai |                                                                                                      |

- Economie și turism

| Puncte tari                                                                                                                             | Puncte slabe                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Amplasare teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră și ferată                                          | Număr redus al persoanelor pregătite pentru diferite meserii prin cursuri de calificare/ specializare                                    |
| Existența forței de muncă disponibilă                                                                                                   | Număr redus al investitorilor străini                                                                                                    |
| Existența obiectivelor turistice religioase și culturale                                                                                | Migrarea masivă a populației active spre alte zone ale României sau ale UE                                                               |
| Existența de SITURI NATURA 2000 și a zonelor cu valoare naturală ridicată                                                               | Absența unei strategii de dezvoltare pentru zona turistică                                                                               |
| Existența de situri arheologice și castre romane                                                                                        | Infrastructura rutieră proastă pentru traseele montane                                                                                   |
| Existența rezervațiilor naturale                                                                                                        | Număr redus al spațiilor de cazare                                                                                                       |
| Existența unei tabere școlare                                                                                                           |                                                                                                                                          |
| Oportunități                                                                                                                            | Amenințări                                                                                                                               |
| Programe finanțate pentru calificare, recalificare, specializare în meserii din domeniile servicii, construcții, agricultură, producție | Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor                                                                                             |
| Dezvoltarea cooperării locale                                                                                                           | Perpetuarea agriculturii de subzistență                                                                                                  |
| Diversificarea activităților economice                                                                                                  | Invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare a unor fonduri substanțiale UE în ceea ce privește sectorul agricol |
| Realizarea unor investiții în agrement                                                                                                  | Indiferență față de patrimoniul turistic                                                                                                 |
| Înființarea unor pensiuni agroturistice                                                                                                 | Poluarea mediului prin practicarea unui turism neecologic din partea unor vizitatori                                                     |
| Amenajarea de locuri de campare                                                                                                         |                                                                                                                                          |
| Consolidarea poziției în circuitul turistic național                                                                                    |                                                                                                                                          |

În stabilirea Priorităților Strategice ale SDL au fost luate în considerare următoarele componente: analizele teritoriului, analiza diagnostic, analiza SWOT, studiul de zonă, acțiunile de informare, animare și consultare a actorilor rurali din teritoriul acoperit de parteneriat, obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție ale PNDR cu precădere acțiunile specifice LEADER; reprezentarea la nivelul structurii parteneriatului. Obiectivele de Dezvoltare Rurală ale Reg. UE nr. 1305/2013, art. 4) au fost asumate integral în stabilirea definirea Priorităților Strategice Astfel, prioritățile SDL stabilite sunt: 1. **Dezvoltarea rurală locală prin extinderea și modernizarea infrastructurii de toate tipurile**; 2. **Creșterea competitivității agriculturii**; 3. **Dezvoltarea antreprenoriatului rural neagricol**; 4. **Sprijinirea integrării sociale și economice a populației în dificultate, marginalizată și etnica romă**; 5. **Stimularea dezvoltării competențelor sociale și profesionale și transferul cunoașterii și inovației**. Legătura între prioritățile și măsurile SDL și domeniile de intervenție, prioritățile și obiectivele de dezvoltare rurală ale Reg. UE nr. 1305/2013 este stabilită astfel: **P1SDL: M6.3**, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6B; **P2SDL: M2.1, M2.2, M2.3 și M3**, corespunzătoare ODR 1, P2 și P3, DI 2A, 2B și 3A; **P3SDL: M6.1 și M6.2**, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6A; **P4SDL: M6.4 și M6.5**, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6B; **P5SDL: M1.1 și M1.2** corespunzătoare ODR 1, P1, DI 1B, respectiv 1C. Obligatoriu de menționat faptul că **Măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P5SDL** are acțiune și efect sinergic transversal pentru întreaga strategie, aparținând **obiectivelor transversale**, incorporând **componente inovative și componente de mediu și modificări climatice**, de manieră esențială.

Tabelul1: Logica intervenției

| Obiectivul de dezvoltare rurală    | Priorități de dezvoltare rurală | Domenii de intervenție | Măsuri                                                                                                                                               | Indicatori de rezultat                                                                                                                                            |
|------------------------------------|---------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Obiectivul de dezvoltare rurală 1: | P1                              | 1A                     |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                   |
|                                    |                                 | 1B                     | <b>M1.1</b><br>Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale | Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite 1<br><br>Cheltuieli publice totale<br><u>32.64148.093</u> -euro<br><br>Număr de locuri de muncă nou create: 1 |
|                                    |                                 | 1C                     | <b>M1.2</b> Transfer de cunoștințe, formare și                                                                                                       | Numărul total al participanților instruiți: 30                                                                                                                    |

|  |    |    |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |
|--|----|----|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |    |    | învățare<br>continuă                                                     | Număr de locuri de<br>muncă<br>nou create<br><u>0</u><br><br>Cheltuieli publice<br>totale<br><u>10.000</u> <del>16.887</del> €                                                                                    |
|  | P2 | 2A | <b>M2.1</b><br>Modernizarea<br>exploatațiilor<br>agricole<br>si pomicole | Numărul de<br>exploatații<br>agricole/beneficiari<br>sprijiniți: 2<br><br>Număr de locuri de<br>muncă<br>nou create: 2<br><br>Cheltuieli publice<br>totale<br><u>200.000</u> <del>265.484</del><br>euro           |
|  |    | 2B | <b>M2.2</b> Ferme<br>mici și<br>mijlocii                                 | Numărul de<br>exploatații<br>agricole/beneficiari<br>sprijiniți: <u>56</u><br><br>Număr de locuri de<br>muncă<br>nou create: <u>56</u><br><br>Cheltuieli publice<br>totale:<br><u>75.000</u> <del>108.601</del> € |
|  |    |    | <b>M2.3</b> Tineri<br>fermieri                                           | Număr de<br>exploatații<br>agricole: <u>118</u><br><br>Numar de locuri de<br>muncă<br>nou create <u>118</u><br><br>Cheltuieli publice<br>totale:<br><u>440.000</u> <del>446.514</del><br>euro                     |

|                                    |    |    |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------|----|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    | P3 | 3A | <b>M3</b> Sprijin pentru integrarea si promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale                         | <p>Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/ organizații de producători: <u>19</u></p> <p>Număr de locuri de muncă nou create: 0</p> <p>Cheltuieli publice totale<br/><u>15.000</u> <del>36.184</del> euro</p> |
| Obiectivul de dezvoltare rurala 2: | P4 | 4A |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                    | P5 | 5A |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                    |    | 5B |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Obiectivul de dezvoltare rurală 3: | P6 | 6A | <b>M6.1</b> Inițierea de activități neagricole                                                                          | <p>Număr de locuri de muncă nou create: 5</p> <p>Număr beneficiari: 5</p> <p>Cheltuieli publice totale:<br/><u>300.000</u> <del>229.292</del> euro</p>                                                                                                                                                                                                    |
|                                    |    |    | <b>M6.2</b> <u>Investiții în crearea și modernizarea de activități neagricole</u><br><u>Investiții în activități de</u> | <p>Număr locuri de muncă: 10</p> <p>Număr beneficiari: 5</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

**Formatat:** Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând, Nu se ajustează spațiul între textul asiatic și latin, Nu se ajustează spațiul între textul și numerele asiatic

**Formatat:** Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând

|  |    |  |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |    |  | modernizare a întreprinderilor și turism                                                   | Cheltuieli publice: <del>480.000</del> 422.375 €                                                                                                                                                                                         |
|  | 6B |  | <b>M6.3</b> Dezvoltarea satelor                                                            | Număr de locuri de muncă nou create: <del>0</del> 2<br><br>Număr de UAT sprijinite: 18<br><br>Cheltuieli publice totale: 1.556.751 euro<br><br>Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 51.827 locuitori |
|  |    |  | <b>M6.5</b> Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate | Număr locuri de muncă nou create: <del>0</del> 4<br><br>Populație netă beneficiară: 15 pers<br><br>Cheltuieli publice totale: 30.187 euro                                                                                                |
|  |    |  | <b>M6.6</b> Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)        | Număr locuri de muncă: <del>0</del> 4<br><br>Populație netă beneficiară: 20 pers<br><br>Cheltuieli publice totale: <del>15.000</del> 18.003 €                                                                                            |
|  | 6C |  | <b>M6.4</b> Investiții în infrastructură internet broadband                                | Număr de locuri de muncă nou create: <del>0</del> 4                                                                                                                                                                                      |

**Formatat:** Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând, Nu se ajustează spațiul între textul asiatic și latin, Nu se ajustează spațiul între textul și numerele asiatice

|  |  |  |  |                                                                                                                                              |
|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  | Cheltuieli publice totale<br><u>30.000</u> <del>36.208</del><br>euro<br><br>Populație netă care beneficiază de servicii TIC<br>15 gospodarii |
|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifice domeniilor de intervenție**

| Domenii de intervenție             | Indicator de monitorizare                                                                                                                                                                                      | Valoare                                            |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1A                                 | Cheltuielile publice totale                                                                                                                                                                                    | <u>3.184.579</u> <del>2.638.900</del> Euro         |
| 1B                                 | Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013                                                                           | 1 operațiune                                       |
| 1C                                 | Numărul total al participanților instruiți                                                                                                                                                                     | 30 beneficiari                                     |
| 2A, 2B, 2C+                        | Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți                                                                                                                                                         | <u>18</u> <del>16</del> beneficiari                |
| 3A, 3B                             | Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători | <u>19</u> exploatații                              |
| 4A, 4B, 4C                         | Suprafata totala agricola (ha)                                                                                                                                                                                 | -                                                  |
| 4A, 4B, 4C                         | Suprafata totala forestiera (ha)                                                                                                                                                                               | -                                                  |
| 5A                                 | Suprafata totala (ha)                                                                                                                                                                                          | -                                                  |
| 5B, 5C                             | Totalul investitiilor                                                                                                                                                                                          | -                                                  |
| 5D                                 | Suprafata totala sau UVM in cauza                                                                                                                                                                              | -                                                  |
| 5E                                 | Suprafata totala                                                                                                                                                                                               | -                                                  |
| 1A, 1B, 1C, 2A, 2B, 3A, 6A, 6B, 6C | Locuri de muncă create                                                                                                                                                                                         | <u>34</u> <del>33</del> locuri de muncă nou-create |

|    |                                                                                                     |                                                                                                                              |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6B | Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite                             | 51.827 locuitori                                                                                                             |
| 6C | Populație netă care beneficiază de servicii TIC<br><br><u>Număr de gospodării din spațiul rural</u> | <u>30-40% din populația localității unde se realizează infrastructura broadband</u><br><br><u>15 gospodării 15 locuitori</u> |

## CAPITOLUL V

### Prezentarea măsurilor

**Denumirea măsurii** - Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

**CODUL Măsurii** - Măsura 1.1 / 1B

**Tipul măsurii:**

- ☒ INVESTIȚII
- ☐ SERVICII
- ☐ SPRIJIN FORFETAR

#### 1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele și clustere, grupuri operaționale, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piața locală, scheme de calitate) turism, cultură, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și

pentru diversificarea activităților agricole si non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare in supermarket-urile din tara
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor si al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scazut al activitatilor de marketing si diversificare
- gamă limitată de produse traditionale
- foarte putine produse recunoscute la nivel european,
- Slaba reprezentare a activitatilor mestesugaresti, traditionale in forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slaba valorificare a potentialului natural,cultural, patrimonial
- Slaba promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educatie prescolara si scolara
- Unele traditii folclorice in pericol de a se mai transmite de la o generatie la alta
- Distrugerea in timp a monumentelor, a satului traditional, a arhitecturii traditionale
- **Realizarea formei juridice asociative este un mare castig al cooperarii deoarece fermierul roman desi isi doreste asocierea pentru ca realizeaza ca singur nu poate sa-si valorifice produsele se va asocia foarte greu fara a avea un suport informational care sa-l motiveze si sustina pentru acest demers. Realizarea si implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte masuri din LEADER ,PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.**

#### **Obiectiv(e) de dezvoltare rurală**

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionarii durabile a resurselor naturale si combaterea schimbărilor climatice
- c) obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale,inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

#### **Obiective specifice ale masurii**

Sprijinirea infiintarii de forme colective (cooperative, grupuri de producatori), clustere si retele in scopul:

- a) cooperarea in vederea procesarii in comun a produselor in lantul scurt
- b) cooperarea in vederea depozitarii si ambalarii in comun a produselor in lantul scurt
- c) cooperarea in vederea organizarii vanzarii pe piata locala
- d) cooperarea in vederea promovarii legate de aceasta activitate si identificarea clientilor finali
- d) cooperarea in vederea aplicarii schemelor de calitate
- e) cooperarii între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural

f) cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație

g) cooperarea în vederea constituirii Grupurilor Operaționale

**Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013**

**P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale** ca prioritate principală și ca priorități secundare:

P2: Creșterea viabilității exploataților și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

**Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare alineatul 2**

a) proiecte pilot

b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;

c) cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;

d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală

e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale

f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora

g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;

h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1B A** Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura în silvicultură și în zonele rurale.

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1,2, M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.3, M6.4, M6.5 și M6.6 dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al **caracterului transversal al măsurii** în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

## 2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigura premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători, ONG-uri GO-uri, clustere, rețele etc)
- Asigura dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti
- Rezolva nevoile la nivelul unei comunități
- Se bazează pe resursele locale
- Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din aceeași strategie
- Asigura o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului
- schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative
- asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului

## 3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
 Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
 Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
 Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;  
 Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor  
 R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

## Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

#### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/ o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol/ pomicol, în funcție de submăsură:

- Fermieri;
- Microintreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii locale;
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și alimentație publică.

Solicitantul este un parteneriat constituit din cel puțin două entități, conform art. 35 din Reg. UE nr. 1305/2013

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatate, educatie etc.

#### 5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

#### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Realizarea de actiuni materiale si imateriale in scopul implementarii in comun a unor proiecte de interes local (turism, cultura,social,sanatate etc)

6.1. Cheltuieli eligibile:

- Elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing.
- Cheltuieli de transport și de subzistență ale coordonatorului și partenerilor (diurnă) legate de activitățile parteneriatului, conform legislației naționale.

- Onorarii ale personalului.
- Cheltuieli legate de închirierea spațiilor de desfășurare a întâlnirilor parteneriatului, închiriere sediu, achiziții echipamente IT și alte dotări necesare desfășurării cooperării. Pentru costurile de funcționare a cooperării, intensitatea sprijinului este de 100%.
- Cheltuieli de promovare, inclusiv pagină web, broșuri, pliante, bannere, promovare plătită prin social media și alte rețele de publicitate, radio și televiziune.
- Cheltuieli de marketing legate de etichetarea și ambalarea produsului.
- Investiții în construcții aferente activității de producție (modernizare, construcție), echipamente, utilaje necesare implementării proiectului așa cum rezultă din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate activității descrise în proiect.
- Aplicații software adecvate activității descrise în proiect.
- Onorarii ale partenerilor, colaboratorilor externi, aferente activităților descrise în proiect.

#### 6.2. Cheltuieli neeligibile:

- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente second-hand.
- Cheltuieli aferente certificării produselor de calitate.
- Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finalizare.
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane.
- Construcția sau modernizarea locuinței și a sediilor sociale.
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.
- Cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. 3 din Reg. UE nr 1303/ 2013 și anume:
  - a) Dobânzi debitoare;
  - b) Achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c) Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.
- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- Achiziționarea de clădiri.

#### 7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/ plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare;

- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept de marketing adaptat la piața locală;
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat;
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Reg. UE nr. 807/ 2014

#### 8. Criterii de selecție

- relevanta proiectului pentru specificul local
- numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective
- numărul de beneficiari indirecti care vor beneficia de proiect

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

#### 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

Valoarea proiectelor maxim 32.641 E~~15.000~~ euro

**A comentat [u1]:** Conform realocare- Plan finanțare, componenta A+ B

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                                                                                                            | Valoare                              |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| 1B                     | Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 | 1                                    |
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou-create                                                                                                  | 1                                    |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                                                                                                            | <u>32.641</u> <del>15.000</del> Euro |

Denumirea măsurii - Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă

CODUL Măsurii M1.2 / 1C

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII  
☒ SERVICII  
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

#### JUSTIFICAREA MĂSURII

În cadrul măsurii „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, se derulează activități de instruire și alte tipuri de activități pentru a îmbunătăți potențialul uman al persoanelor care sunt implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvicultură, manageri în agricultură și IMM-uri cu activitate în zonele rurale. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare cuprind: cursuri de instruire, workshop-uri, îndrumare profesională, activități demonstrative, acțiuni de informare, schimburi în agricultură pe termen scurt și scheme de vizitare. Aceste acțiuni sunt implementate pentru a aborda nevoile identificate în SDL. Aceste activități sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea în teritoriul GAL și îmbunătățesc sustenabilitatea, competitivitatea, eficiența resurselor și performanțele de mediu în întreprinderile agricole și activitățile neagricole susținute de SDL. În plus, această măsură contribuie la creșterea legăturii dintre agricultură și cercetare, în special prin integrarea și diseminarea rezultatelor activităților susținute de Măsura 1.1.

#### CONTRIBUȚIA LA ASPECTELE CENTRALE ȘI LA OBIECTIVELE TRANSVERSALE

Atât în contextul specific SDL cât și transversal la scara PNDR, transferul de cunoștințe și acțiunile de informare reprezintă o măsură orizontală relevantă pentru toate prioritățile UE privind dezvoltarea rurală. În plus, măsura contribuie la prioritatea 1 „Stimularea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și a zonelor rurale”, în mod special zona de interes 1A „stimularea inovării, a cooperării și a dezvoltării bazei de cunoștințe în zonele rurale” și 1C „stimularea învățării pe termen lung și a instruirii profesionale în sectoarele agricol și silvic”.

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- d) favorizarea competitivității agriculturii
- e) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- f) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### **Obiective specifice ale măsurii**

Obiectivele urmărite de măsură se referă la:

- asigurarea formării necesare tinerilor fermieri și micilor fermieri din teritoriul GAL beneficiar ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării necesare antreprenorilor rurali beneficiari ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării fermierilor, grupurilor de fermieri și oricăror alte forme asociative cu activitate în agricultură din teritoriul GAL;
- asigurarea formării antreprenorilor rurali potențiali și existenți, alții decât beneficiarii măsurilor specifice ale SDL.

**Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013**

- **P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale** ca prioritate principală și ca prioritate secundară:
- P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor
- P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
- P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură
- P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
- P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

**Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013**

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.**

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

**Inovare:** Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar

**Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:** înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M1.2 este complementară măsurii M1.1 a SDL prin faptul că separă intervențiile specifice de tip formare și informare între cele două măsuri.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M1.2 este în sinergie cu toate măsurile SDL prin impactul pe care formarea, informarea, schimbul de experiență și competențele dobândite le au direct, indirect și în special transversal.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- Asigură transferul de cunoștințe tehnice și tehnologice spre fermieri și antreprenori rurali;
- Asigură dobândirea de competențe noi necesare integrării economice a operațiunilor agricole și neagricole;
- Asigură o contribuție superioară la creșterea valorii adăugate a proceselor și produselor provenind de la beneficiarii măsurii;
- Asigură cadrul necesar creșterii competențelor specifice și integrarea activă a acestora în procesele productive cu legătură directă cu piața.

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

### **Legislație UE:**

**R (UE) Nr. 1336/2013** de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

### **Legislație Națională:**

**Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006** privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

**Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006** pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

**Legea Nr. 31/1990** privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare

**Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

**Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

**Legea Nr. 1/2011** a educației naționale modificările și completările ulterioare

**Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

#### 4. Beneficiarii

Beneficiarii eligibili pentru susținerea acestei măsuri sunt entitățile sau organismele care vor asigura transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici / IMM-uri care activează în zonele rurale. Organismele care organizează schimburile în agricultură și vizitele sunt de asemenea beneficiari eligibili ai acestei măsuri. Beneficiarii transferului de cunoștințe și al acțiunilor de informare trebuie să fie persoanele implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, manageri de exploatații și agenți economici care sunt IMM-uri care funcționează în teritoriul acoperit de GAL.

Costurile suportate de către participanții care iau parte la aceste activități sunt rambursate de către furnizorul de servicii (beneficiar). Nu există o limită a dimensiunii exploatației sau a întreprinderii alimentare sau silvice care participă la activitățile promovate în baza acestei măsuri.

**A comentat [u2]:** Pag 5 ghid implementare 19.2: "cu excepția schimburilor pe termen scurt la nivelul exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și păduri"

#### 5. Tip de sprijin

- Plati în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. (CE) nr.1305/2014.
- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

## 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activitățile eligibile în baza acestei măsuri sunt:

### a. Acțiuni de instruire profesională și dobândire competențe

- Cursuri de instruire, workshop-uri și îndrumare profesională: sesiuni specifice pentru a atinge obiectivele concrete de instruire pentru grupurile țintă.

### b. Proiecte demonstrative / acțiuni de informare

- Proiecte / activități demonstrative: sesiuni practice pentru a ilustra tehnologia, utilizarea unei echipament nou sau îmbunătățit semnificativ

### Cheltuielile eligibile:

• Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);

• Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:

- cazare, masă și transport participanți, după caz;
- materiale didactice și consumabile;
- închirierea de echipamente necesare;
- închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

### Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

## 7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Condiții de eligibilitate:
- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili

- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- În situația de excepție, când ofertantul este selectat prin procedură de achiziție publică este necesar ca acesta să îndeplinească condițiile prevăzute de legislația specifică, în vigoare.

- Solicitantul trebuie să demonstreze prin activitățile propuse și cerințele formulate pentru resursele umane alocate acestora, oportunitatea și necesitatea proiectului.
- Grupul țintă (unde este cazul) trebuie să fie format din persoane care își desfășoară activitatea sau au domiciliul pe teritoriul GAL.

## 8. Criterii de selecție

Principiile de stabilire a criteriilor de selecție iau în considerare, în ordine, următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau instituții de cercetare dezvoltare, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;
- Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a proiectului/procedurii de achiziție publică (națională, regională, județeană);
- Principiul eficienței utilizării fondurilor

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

**A comentat [u3]:**

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, Subliniat, Culoare font: Roșu

**A comentat [u4]:** Pag 5, ghid implementare 19.2

**Formatat:** Font: Subliniat, Culoare font: Roșu, Engleză (Statele Unite)

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, Subliniat, Culoare font: Roșu

**Formatat:** Subliniat, Culoare font: Roșu

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, Subliniat, Culoare font: Roșu

**A comentat [u5]:** Pag 6, ghid implementare 19.2

**Formatat:** Font: Subliniat, Culoare font: Roșu, Engleză (Statele Unite)

Intensitatea sprijinului 100%

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                      | Valoare                              |
|------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------|
| 1C                     | Numărul total al participanților instruiți     | 30                                   |
| <del>6A</del>          | <del>Număr de locuri de muncă nou-create</del> | 4                                    |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                      | <u>10.000</u> <del>16.887</del> Euro |

Denumirea măsurii -Modernizarea exploatațiilor agricole si pomicole  
CODUL Măsurii - Măsura 2.1 / 2A

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII  
☐ SERVICII  
☐ SPRIJIN FORFETAR

#### 2. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, in general se practică agricultură în ferme de subzistență si semisubzistentă și nu agricultură intensivă, în exploatații agricole. Agricultura din zona se bazează pe exploatații individuale, de mici dimensiuni. Chiar daca anumite ferme si-au imbunatatit dotarile cu mijloace de producție mai modern, inclusive finantate din fonduri nerambursabile, exista inca un numar mare de mici fermieri si gospodarii individuale care lucreaza cu mijloace rudimentare. În ultimii 3 ani se constată o tendință de creștere a numărului de ferme de semisubzistență, ceea ce înseamnă o valorificare mai bună a potențialului agricol, o parte a produselor rezultate din activitățile agricole ajungând și pe piață.

În microregiune sunt întrunite o serie de **condiții favorabile dezvoltării sectorului zootehnic**, care țin în primul rând de suprafețele însemnate de pășuni și fânețe specifice zonelor deluroase și piemontane, remarcându-se existența unei baze furajere corespunzătoare cantitativ și diversificată. Creșterea animalelor este un domeniu cu tradiție, fapt confirmat de preponderența fermelor cu profil de creștere a animalelor și mixte. Efectivele de animale din ferme au un nivel redus, în special bovine și ovine.

Terenul arabil ocupă o suprafață redusă, fapt ce nu constituie o premisă favorabilă pentru culturile de câmp.

Pomicultura este o ocupație tradițională a microregiunii. Majoritatea livezilor sunt exploatare în sistem extensiv (clasic). În zona există un interes crescut pentru conversia terenurilor ocupate de livezi în regim ecologic. În ciuda potențialului semnificativ al acestui sector, fructele sunt slab valorificate sub forma produselor procesate. Procesarea fructelor în vederea realizării de produse cu valoare adăugată și valorificării pe piață (sucuri, gemuri, dulceturi, fructe uscate) sunt aproape inexistente.

Datorită particularităților climatice și caracteristicilor legate de flora meliferă, apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată. În acest context este necesară sprijinirea exploatare în special a celor mici și ale tinerilor și stimularea acestora pentru asociere în diverse forme colective deoarece majoritatea exploatare au o dimensiune economică sub 8000 SO.

~~Deși la nivel individual, sunt eligibile exploatare agricole cu dimensiunea economică de peste 8.000 SO, prin intermediul formelor asociative, sprijinul poate fi accesat de toate~~

~~exploatare agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 8.000 SO~~

Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme situate pe teritoriul GAL, cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard), în conformitate cu analiza SWOT a ȘDL

**A comentat [U6]:** Conform precizărilor din Ghidul pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare locală- 19.2

**A comentat [u7]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- favorizarea competitivității agriculturii
- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### Obiective specifice ale măsurii

- Creșterea valorii economice a exploatare prin modernizarea, extinderea sau diversificarea activităților agricole
- Creșterea valorii adăugate a produselor prin pregătirea acestora pentru vânzare (procesare, depozitare, ambalare) și a gradului de participare a exploatare la piață
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

**P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**

Sprajinul prin acesta submasură va conduce la creșterea competitivității și viabilității exploatațiilor atât prin investiții precum echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei cât și prin investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive

**P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură**

Investițiile individuale și/sau colective vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole.

Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing

**P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură**

Investițiile în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor, vor viza inclusiv tehnologii eficiente de conservare a biodiversității, a prevenirii eroziunii solului și a gestionării apei

**P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic**

Investițiile vor viza utilizarea energiei regenerabile din biomasa, a unor tehnologii care vor asigura emisii reduse de carbon

**Măsura corespunde obiectivelor art. 17 „Investiții în active fizice” alineatul 1**

„În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile care:”

a) Ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatațiilor

b) Vizează prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole care fac obiectul anexei I la tratat.

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A” Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării activităților agricole”**

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

- Inovare: sprijinul va fi acordat cu prioritate exploatațiilor care vor introduce produse, procese și tehnologii noi, rezultatul unor cercetări implementate prin PEI, proiectelor integrate
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: în cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură, inclusiv în sectorul pomicol.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M2.1 este complementară cu măsurile M2.2 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului de sprijin. În timp ce măsura M2.2 este dedicată exclusiv fermelor mici și mijlocii, iar măsura M2.3 include sprijin dedicat tinerilor fermieri, măsura M2.1 sprijină investițiile în modernizarea activităților agricole de manieră transversală spre toți actorii eligibili din teritoriu.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura 2 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.5 și M6.6 ale SDL. Sinergia cu măsurile M1.1 și M1.2 este mai mult decât evidentă și rezidă inclusiv din caracterul transversal al măsurilor amintite. Sinergiile cu măsurile M2.2 și M2.3 derivă din caracterul de exemplu potențial, ca factor de multiplicare ulterior al investițiilor sprijinite de M2.1 pentru măsurile în discuție.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- posibilitatea accesului fermierilor mici la finanțare prin participarea acestora într-o formă colectivă
- posibilitatea creșterii valorii adugate a produselor care pot fi prelucrate în scopul vânzării
- posibilitatea participării beneficiarilor la crearea de forme asociative și rețele pentru lanțul scurt, scheme de calitate, Grupuri Operaționale.

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor  
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

## **Legislație Națională**

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare. HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare. Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare. Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor. Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

## **4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**

Orice entitate juridică privată legal constituită, individuală sau colectivă care are activitate în domeniul agricol

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sanatate, educatie etc.

#### 5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

#### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

##### Acțiuni eligibile

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor în ceea ce privește infrastructura (cladiri, cai de acces), echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei
- investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive)
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusive tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării
- investiții individuale și/sau colective care vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole. Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing

##### Acțiuni neeligibile

- Investițiile în procesare pentru produse care nu provin din exploatarea sprijinită
- Investițiile în energie regenerabilă altele decât biomasa
- Investițiile care vor fi sprijinite prin scheme de ajutor de stat

#### 7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute în această măsură
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

##### Toate cheltuielile pentru imple

##### mentarea proiectelor trebuie să fie pe teritoriul GAL.

- • Sectorul vegetal și zootehnic: investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune de minim 4000 SO; investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură; investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului; investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Listă paragraf, Cu marcatori + Nivel: 1 + Aliniat la: 0.5" + Indentare la: 0.75"

pentru prima data intr-o exploatare Agricolă se vor realiza in termen de maxim 24 de luni de la data instalării; investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza in termen de 12 luni

- Sectorul pomicol: investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una dintre acțiunile eligibile prevăzute prin măsură; Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană inclusive pe cele cu privire la efectele asupra mediului; investiția trebuie realizată doar în unitățile teritoriale-administrative prezente în Anexa din Cadrul Național de implementare, aferente STF; În cazul înființării și/sau reconversiei, solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificate; Exploatarea trebuie să aibă dimensiunea economică de minim 4000 SO; Suprafața înființată/ replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minim 3000 Euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere; Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei; Investițiile necesare adaptării la standardele UE aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare Agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS

**Formatat:** Indent: La stânga: 0.5", Fără marcatori sau numerotare

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Listă paragraf, Cu marcatori + Nivel: 1 + Aliniat la: 0.5" + Indentare la: 0.75"

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 11 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS

## 8. Criterii de selecție

- Vor fi sprijinite cu prioritate fermele mici

- Principiul sectorului prioritar, precum sectorul vegetal

• Solicitantul este membru sau va deveni membru al unei asociații care va primi/a primit finanțare prin măsura LEADER

- Solicitantul își propune un proiect integrat inclusiv „lanțul scurt” și/sau scheme decalitate

- Solicitantul este membru sau va deveni membru al unui GO

- Principiul sectorului prioritar pentru microregiune Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate, conform ”Sinteza studiului privind Zonarea potențialului de producție agricolă” publicat pe site-ul AFIR: <https://portal.afir.info/content.aspx?item=2206>.

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatarei agricole

- Solicitantul va aplica pe Schemele de calitate

**A comentat [U8]:** Conform precizărilor din Ghidul pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare locală- 19.2

**A comentat [U9]:** Conform precizărilor din Ghidul pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare locală- 19.2

**Formatat:** Română

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

#### 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este 50%

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare, așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305)

**A comentat [U10]:** Conform precizărilor din Ghidul pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare locală- 19.2

**Formatat:** Font: 12 pt

Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

**A comentat [u11]:** Conform precizărilor din Ghidul pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare locală- 19.2

- Proiectelor integrate;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice.

Valoarea proiectelor – maxim 132.742 euro/proiect. Valoarea maximă a sprijinului nerambursabil este de 100.000 Euro/ proiect

**Formatat:** Stânga-dreapta, Spațiu După: 0 pct., Ajustare spațiere între text asiatic și latin, Ajustare spațiere între text asiatic și numere

Pentru investiții care vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole va fi de maxim 50%

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                              | Valoare                                |
|------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| 2A                     | Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți | 2                                      |
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou-create                    | 2                                      |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                              | <u>200.000</u> <del>265.484</del> Euro |

Denumirea măsurii - Ferme mici și mijlocii  
CODUL Măsurii - Măsura 2.2 / 2B

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII  
☐ SERVICII  
☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piața fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Scopul acestei sub-măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între ~~8.000 SO - 11.999 SO~~ 4.000 SO - 7.999 SO

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii;
- b) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea integrării și consolidării poziției de piață a fermierilor mici;

**A comentat [U12]:** Adăugat

**A comentat [u13]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor privat-familiale;
- reducerea gradului de sărăcie în rural;
- promovarea inovației

**Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013**

**P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

**P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**

**Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor,**

**alineatul 1, litera a, punctual (iii)**

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție**

**2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor**

**2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.**

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M2.2 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului și naturii intervenției și a beneficiarilor.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M2.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul acestora în termeni de formare și cunoștințe tehnice și tehnologice moderne. Este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele mici și mijlocii sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3 a SDL. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din ferme prin investiții și dezvoltări ulterioare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.5 și M6.6 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.2 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- stimularea activităților economice și accesul pe piete
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activităților de producție agricolă de la scară mică

### 3. Trimiteri la alte acte legislative

#### Legislație UE

**R (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;  
**Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

#### Legislație Națională

**Lege Nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

**Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

**Ordin nr. 22/2011** al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;

**Ordonanță de urgență nr. 43/2013** privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatare agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

#### Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

### 5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

## 7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 ~~SO -7.999 SO~~ ~~8.000 -11.999 € SO~~ (valoarea producției standard)

### Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializarea producției proprii ~~în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);~~

În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri poate prevedea un sistem de gestionare a gunoierului de grajd, altul decât platformele de gestionare, cu respectarea normelor de mediu~~În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea obligatoriu platforme de gestionare a gunoierului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).~~

În cazul investițiilor în exploatarea viticole pentru soiurile de struguri de vin, vor fi luate în considerare și investițiile în alte exploatarea decât cele din arealele viticole nominalizate prin OMADR nr. 397/2003

## 8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol (în funcție de nivelul de educație și/sau calificare în domeniul agricol);
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultura și producția de semințe);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

**Formatat:** Normal, Fără marcatori sau numerotare, Nu se ajustează spațiul între textul asiatic și latin, Nu se ajustează spațiul între textul și numerele asiatice

**A comentat [U14]:** Aducat

**A comentat [u15]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

**A comentat [u16]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

**Formatat:** Font: (Implicit) TrebuchetMS, 12 pt

**Formatat:** Font: (Implicit) TrebuchetMS, 12 pt, Engleză (Statele Unite)

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum **trei/cinci\*** ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 15.000euro pentru o exploatare agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci\* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plată cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.\*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

## 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                             | Valoare                               |
|------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou create                   | <u>56</u>                             |
| 2B                     | Numarul de exploatare agricole/beneficiari sprijiniti | <u>56</u>                             |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                             | <u>75.000</u> <del>108.601</del> euro |

Denumirea măsurii - Tineri fermieri

CODUL Măsurii - Măsura 2.3 / 2B

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☒ SPRIJIN FORFETAR

3. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei sub-măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole.

Instalarea ca tânăr fermier este un proces care implică realizarea unor etape, așa cum este descris mai jos. Acest proces trebuie să fi început și să fie încă în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei sub-măsuri.

- Înregistrarea tânărului fermier ca micro-întreprindere/întreprindere mică cu maximum 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare (între timp, fermierul pregătește planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționarea bunurilor pentru noua întreprindere, etc.); Acest pas trebuie să fie încheiat înaintea depunerii cererii de finanțare pentru această sub-măsură;
- Depunerea formularului de cerere de finanțare împreună cu planul de afaceri (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii cererii de finanțare);
- Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a planului de afaceri.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar va fi acordat pe baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației.

Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale arată necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 8.000 SQ12-000 SQ

Această sub-măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

Planul de afaceri trebuie să includă creșterea performanțelor economice ale exploatației.

**A comentat [U17]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri poate prevedea un sistem de gestionare a gunoiului de grajd, altul decât platformele de gestionare, cu respectarea normelor de mediu.

**A comentat [U18]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii;
- b) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea consolidării și dezvoltării poziției de piață a fermierilor tineri;
- asigurarea generațiilor viitoare de tineri fermieri, superior pregătiți profesional și deschiși spre inovație
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor conduse de tineri;
- promovarea integrării inovației în procesele de producție agricolă;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

**P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

**P2: Creșterea viabilității exploatarea și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatarea și a întreprinderilor, [alineatul 1, litera a, punctul \(i\)](#)

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție conform domeniului de intervenție principal 2B ” „Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor”, ” este M2.3/2B-”Tineri fermieri “.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M2.3 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.2 ale SDL prin natura intervențiilor specifice și delimitarea beneficiarilor.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M2.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin

aportul măsurilor la formarea profesională și actualizarea cunoștințelor tehnice și tehnologice. M2.3 este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții viitoare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.5 și M6.6 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.3 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice agricole și neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

### **Legislație UE**

**R (UE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

**Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii;

**R (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

**R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

**Actul Delegat (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

**R (UE) nr. 215/2014** al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

### **Legislație Națională**

**Legea nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

**Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

**Ordonanța Guvernului nr. 8/2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

#### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013\*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

#### Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

#### 5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

#### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

#### 7. Condiții de eligibilitate

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000- 50.000 ~~50.000- 50.000~~ ~~SO~~ ~~SO~~. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
  - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire

**A comentat [u19]:** Conform precizărilor din Ghidul de implementare 19.2

sau

- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

#### 8. Criterii de selecție

- Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultură și producția de semințe);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
  - Principiul nivelului de calificare în managementul fermei agricole, prin angajamentul de a urma acest curs în termen de maxim 9 luni de la data semnării deciziei de finanțare.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

#### 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- **Sprijinul public nerambursabil** se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci\* ani și este de: 40.000 pentru o exploatație/ beneficiar sprijinit ~~40.000 de euro pentru exploatațiile între 20.000-50.000 SO~~  
~~30.000 de euro pentru exploatațiile între 12.000-19.999 SO~~

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci\* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

**Formatat:** Stânga-dreapta, Spațiu După: 0 pct., Interlinie: la un rând, Cu marcatori + Nivel: 1 + Aliniat la: 0" + Indentare la: 0.25"

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

\*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                              | Valoare                            |
|------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------|
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou-create                    | <u>118</u>                         |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                              | <u>440.000</u> <u>446.514</u> Euro |
| 2A                     | Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți | <u>118</u>                         |

Denumirea măsurii - Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale

CODUL Măsurii - Măsura 3 / 3A, 2A

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII

☒ SERVICII

☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, în teritoriu există o mare fragmentare a sectorului agricol în exploatații mici cu competitivitate redusă și inerente dificultăți de integrare a produselor pe piață. Nivelul de procesare al produselor destinate pieței locale și regionale este, de asemenea scăzut, predominând produsele agricole transferate brut spre consumatori potențiali.

În teritoriul GAL există un potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate UE. În acest sens, măsura își propune sprijinirea inițiativelor de promovare și consolidare a produselor locale și regionale prin stimularea producerii și comercializării sortimentelor cu tradiție în microregiune.

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru facilitarea operațiunilor specifice de înregistrare și promovare a produselor și brand-urilor locale și regionale, integrarea acestora

în sisteme de tip lanțuri scurte și sprijinirea acțiunilor specifice de promovare și marketing. Sprijinul financiar este destinat pentru stimularea înființării de grupuri de producători în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local. Sprijinirea are drept scop stimularea înființării de grupuri de producători/asociații, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor leader.

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a. favorizarea competitivității agriculturii
- b. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

#### Obiective specifice ale măsurii

Sprijinirea stimulării înființării de grupuri de producători/asociații în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, a proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, promovarea produselor agricole și alimentare de importanță locală, crearea de piețe locale contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

#### Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură

Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole

Măsura corespunde obiectivelor Art. 16 Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare, alineatul 1, literele (a) și (b) ~~art. 35 Cooperare~~ alineatul 2, punctul d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora și ~~punctul e)~~ activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale; ~~punctul e)~~ activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale.

#### Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole

3A Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole.

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

- **Inovare:**

Sprijinul pentru finanțarea realizării unei rețele pe lanțul scurt și finanțarea investițiilor comune prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole primare.

În cadrul acestei măsuri vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

- **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:**

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole primare și prelucrate în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprente asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producere a producției agroalimentare, de păstrare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele pieței locale și prin reducerea emisiilor de carbon cu scăderea distanței de transport.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** nu este complementară cu alte măsuri ale SDL.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura 3 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.1, M2.2, M2.3, M6.1, M6.2, M6.5, M6.6 ale SDL. Sinergiile sunt generate de volumul de cunoștințe și informații generate de intervențiile măsurii M1.1 și suplimentate de intervențiile prin formare specifice măsurii M1.2. Dezvoltările specifice implementării măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 sunt în perfectă sinergie cu obiectivele și realizările M3 prin posibilitatea de inovare și/sau diversificare a producțiilor și acces la piețe de nișă. Sinergiile cu măsurile M6.1 și M6.2 sunt asigurate și amplificate de toate aspectele integratoare altele decât cele specifice producțiilor agricole. Măsurile M6.5 și M6.6 oferă posibilitate de dezvoltare sinergică a integrării actorilor marginalizați sau dezavantajați prin forme sprijinite de schemele de calitate.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriile LEADER reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Aceasta se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi. Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplătiți în mod

corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale și care au solicitat și au obținut derogări de la cerințele menționate în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 852/2004/CE,.

### 5. 3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor  
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

#### Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.  
Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare  
Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.  
HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.  
Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.  
Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor  
Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare  
RE NR 1601/1991, RE NR110/2008, RE NR854/2007, RE 1151/2012, RE852/2004, RE 1151/2012, ORDINUL 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale

**Formatat:** Indent: La stânga: 0.25", Fără marcatori sau numerotare, Tabulatori: Nu la 0.54"

#### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermieri sau grupuri de fermieri care participă pentru prima dată la o schemă de calitate  
~~Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită, care face parte din acordul de parteneriat, desemnata în acest sens de parteneriat~~

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sănătate, educație etc.
- forme asociative constituite conf RE 1305/2013 art 56

#### 5. Tip de sprijin

~~Stimulent anual Sumă forfetară în valoare de maxim 3000 36.184 Euro/ exploatație/ an pe o perioadă de maxim 5 ani~~

Formatat: Fără marcatori sau numerotare

~~Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv plătită după cum urmează:~~

- ~~70% plată în avans;~~
- ~~30% la dovada depunerii dosarului de protecție.~~

Formatat: Fără marcatori sau numerotare

#### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni materiale:

- materiale de promovare
- echipamente și materiale pentru promovarea produselor în târguri, expoziții și piețe cu specific

Acțiuni imateriale:

- Servicii de consultanță și management pentru întocmirea caietului de sarcini și a dosarului de candidatură
- Constituirea juridică a grupului de inițiativă
- Delimitarea zonei de protecție în baza dovezilor istorice
- Stabilirea tipicității produsului
- Studiu socio-economic
- Contractarea unui organism de certificare

## 7. Condiții de eligibilitate

A comentat [u20]: Conform Ghid 19.2

1. Beneficiarii sprijinului sunt fermieri (cu excepția persoanelor fizice neautorizate) sau grupuri de fermieri legal constituite care își desfășoară activitatea agricolă pe teritoriul României;
2. Solicitantul va face dovada respectării specificațiilor schemei;
3. Solicitantul participă pentru prima dată la o schemă de calitate stabilită pe baza legislației europene sau naționale;
4. Solicitantul trebuie să îndeplinească condiția de fermier activ conform articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
5. Solicitantul trebuie să respecte toate cerințele în vigoare referitoare la schema pentru care acesta aplică;
6. Schema pe care aplică fermierul sau grupul de fermieri este certificată în conformitate cu legislația specifică națională/europeană în vigoare;
7. Pentru activitățile de promovare, este necesară prezentarea unui program de promovare, care include un plan de informare defalcă pe acțiuni, mijloace și perioade, precum și activități de promovare cu rezultate scontate pentru proiectul depus;
8. Activitățile de promovare și informare pe piața europeană sunt eligibile pentru sprijin, cu excepția activităților de informare/promovare a vinurilor de calitate, finanțate din fonduri F.E.G.A.;
- 9. Nu se acordă sprijin pentru acțiunile de informare și de promovare referitoare la mărci comerciale. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Implementează planul de afaceri/marketing/studiul de fezabilitate aprobat
- Solicitantul își desfășoară activitatea într-un UAT din GAL

## 8. Criterii de selecție

Solicitantul va justifica utilitatea proiectului cel puțin pentru populația din UAT-ul în care acesta își desfășoară activitatea și implicit al GAL.

Se pot asocia mai multe entități pe baza unui acord de parteneriat, solicitantul fiind unul din parteneri. Se va justifica utilitatea proiectului și implicarea în proiect de către fiecare partener.

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Stimulent total de ~~Suma forfetara~~ maxim 15.000 euro/ schema/ perioadă de 5 ani.

~~Pondere maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100% pentru acțiunile de promovare. Rata sprijinului financiar pentru activitățile de informare și publicitate este de 70% din cheltuielile eligibile.~~

## 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                                                                                                                                                                                      | Valoare                              |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| 3A                     | Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători | <u>19</u>                            |
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou create                                                                                                                                                                            | 0                                    |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                                                                                                                                                                                      | <u>15.000</u> <del>36.184</del> Euro |

Denumirea măsurii - Inițierea de activități neagricole  
CODUL Măsurii - Măsura 6.1 / 6A

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII  
☐ SERVICII  
☒ SPRIJIN FORFETAR

## 2. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, **atat industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii detin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.**

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

**Obiectiv(e) de dezvoltare rurală**

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### **Obiective specifice ale măsurii**

- Diversificarea economiei teritoriului LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- c) crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare altele decât pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

**Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013**

**P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

**Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatărilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale**

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.**

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.1 este complementară cu măsura M6.2 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților turistice este sprijinită exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forțat prin M6.1.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.1 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este

asigurate de posibilitățile de integrare superioară și de orientare de piață a investițiilor sprijinite de M6.1 spre scheme de calitate. Sinergia cu măsura M6.4 este limitată la aria de intervenție a acesteia pentru beneficiile de comunicare, informare și promovare pe care accesul al internetul de bandă largă le oferă.

## 2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice, serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

## 3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor  
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

## 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.

~~o Persoanele fizice - fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-agricole~~

**Beneficiarii indirecti sunt:**

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

## 5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de **sumă forfetară** pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

**Cerințele minime al planului de afaceri:**

- Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri.
- Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.
- Situația economică inițială a beneficiarului
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activității neagricole
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri

Pot fi finanțate și alte activități decât cele prevăzute în cadrul listei cu coduri CAEN aplicabile măsurii clasice din PNDR, cu condiția respectării regulilor ajutoarelor de minimis

Planul de afaceri trebuie să includă dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate

**A comentat [U21]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

## 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor

din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

## 7. Condiții de eligibilitate

- Pentru proiectele de tip start-up
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.
- Înregistrarea codului CAEN specific al activității în termen de 3 luni de la data semnării contractului de finanțare.
- Implementarea planului de afaceri cel târziu până la sfârșitul anului 4
- Pot fi finanțate și alte activități decât cele prevăzute în cadrul listei cu coduri CAEN aplicabile măsurii clasice din PNDR, cu condiția respectării regulilor ajutoarelor de minimis
- Solicitantul își poate propune prin proiect activități aferente mai multor coduri CAEN; în cazul în care quantumul sprijinului aferent codurilor CAEN este diferit, valoarea sprijinului acordat va fi corespunzătoare codului CAEN cu o valoare mai mică.
- Veniturile obținute din activitatea finanțată pe durata de implementare a planului de afaceri trebuie să fie la nivelul salariului minim al anului precedent.

**A comentat [U22]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

**A comentat [U23]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

## 8. Criterii de selecție

### -Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole

**A comentat [U24]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

- Proiecte care sunt inițiate de un fermier /membru al gospodăriei agricole/întreprindere existentă (cel puțin PFA) care a activat în agricultură minimum 12 luni până la data depunerii Cererii de Finanțare\* (fapt verificat în baza de date APIA/Registrul ANSVSA/Registrul Agricol/documente financiar contabile). \* în UAT-ul în care va realiza proiectul sau în UAT-uri limitrofe acesteia

**A comentat [U25]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere în conformitate cu sectoarele de activitate considerate prioritare pentru teritoriul GAL;

**A comentat [U26]:** Conform precizărilor din Ghidul 19.2

4. Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile;
5. Investiții în diversificarea antreprenoriatului rural;
6. Investiții în domeniul TIC.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Cuantumul sprijinului este de ~~50.000 Euro/ proiect~~ ~~30.000 Euro/ proiect~~ ~~pentru Strat-up fără activități de producție, respectiv de 50.000 Euro/ proiect pentru proiectele care includ activități de producție, Cuantumul sprijinului este de 45.858,4 Euro/ proiect.~~ Intensitatea sprijinului este de, ~~100%~~ ~~90%~~ din cuantumul cheltuielilor eligibile.

Dosarul Cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a investițiilor propuse de beneficiar în Planul de afaceri, dar nu mai devreme de al doilea an din Planul de afaceri

Sprijinul se va acorda în 2 rate pe o perioadă de maximum 3 ani, astfel:

- ~~90%~~ ~~75%~~ din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;

- ~~10% 25%~~ în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri.

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare           | Valoare                         |
|------------------------|-------------------------------------|---------------------------------|
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou create | 5                               |
| 2B                     | Numar de beneficiari sprijiniti     | 5                               |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale           | <del>300.000 229.292</del> Euro |

Denumirea măsurii - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole ~~Investiții în dezvoltarea turismului~~

CODUL Măsurii - Măsura 6.2 / 6A

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare care ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii detin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Măsura contribuie la:

ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

#### Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriului GALLEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei

- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice

d) crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul GALLEADER

- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale

dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare, ~~alte decât pensiunile agroturistice, bază de agrement etc~~

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

**P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatareilor și a întreprinderilor alineatul 1, litera (b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole; alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.2 este complementara cu măsura M6.1 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților turistice este sprijinită exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară a schemelor de calitate susținute prin M3 pentru consumatorii de turism. Sinergia cu măsura M6.4 este limitată la aria de intervenție a acesteia pentru beneficiile de comunicare, informare și promovare pe care accesul al internetul de bandă largă le oferă.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;  
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor  
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

## **4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)**

~~— Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up) alin. 1, litera a, punctul ii~~

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.

- Persoanele fizice autorizate - fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-gricole.

- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul rural.

**Formatat:** Font: +Corp (Calibri)

#### Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

### 5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de **rambursarea cheltuielilor eligibile plătite efectiv** pentru finanțarea înființării și dezvoltării de noi activități neagricole ~~neagricole în domeniul turismului~~ în teritoriul GALLEADER ~~pe baza unui plan de afaceri.~~

#### Cerințele minime al planului de afaceri:

~~– Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020,~~

~~în afară celor specifice prezentei măsuri.~~

~~– În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează sumele eligibile cheltuite,~~

~~proporțional în raport cu obiectivele realizate~~

~~Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data~~

~~deciziei de acordare a ajutorului.~~

~~– Situația economică inițială a beneficiarului~~

~~– Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activităților turistice~~

~~– Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri~~

~~Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de~~

~~afaceri Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 al Reg UE nr. 1305/ 2013~~

## 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

### Acțiuni eligibile

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice;

Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lână, lemnului, pielii, etc);

Investiții legate de furnizarea de servicii:

- servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- servicii tehnice, administrative, etc.

Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, parcuri pentru rulote, camping și tabere, proiecte de activități de agrement (dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare), cu respectarea Ordinului ANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Acestea se vor limita la capacitatea de cazare specifică structurii de primire turistică de tip pensiune agroturistică – maxim 8 camere. Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

construcția, extinderea și/ sau modernizarea și dotarea clădirilor;

Achiziționarea de instalații și echipamente noi

Sprijinul se acordă pentru activitățile previzionate în îndeplinirea obiectivelor din

cadru Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de

afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat,

pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

**Formatat:** Font: Culoare font: Automată

### Actiuni neeligibile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

• cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 (onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate), care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;

• cheltuieli pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

• cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane, cu excepția mijloacelor de transport specializate dacă sunt specifice și necesare activității propuse prin proiect (ex: mijloace de transport de agrement, ambulanță umană etc.);

• cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

• cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:  
a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;  
b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;  
c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

• în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Formatat: Stânga

Formatat: Română

Formatat: Font: Nu Aldin

## 7. Condiții de eligibilitate

### ~~Pentru proiectele de tip start-up~~

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- ~~• Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;~~
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL
- ~~• Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.~~
- ~~• Înregistrarea codului CAEN specific al activității în termen de 3 luni de la data semnării contractului de finanțare; Codul CAEN aferent activității pentru care se solicită finanțare este înscris în Certificatul Constatator la data depunerii proiectului.~~
- ~~• Implementarea planului de afaceri până la sfârșitul anului 4;~~

Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL

Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico- economice

Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate

Valorile obținute din activitatea finanțată pe durata implementării planului de afaceri trebuie să fie la nivelul salariului minim al anului precedent.

## 8. Criterii de selecție

- ~~- Vor fi selectate exclusiv proiectele de investiții în dezvoltarea activităților turistice~~
- ~~- principiul dezvoltării serviciilor, prin prioritizarea sectoarelor cu potențial de creștere în conformitate cu Strategia Națională de Competitivitate;~~
- ~~- principiul diversificării activității agricole către activități non-agricole;~~
- ~~- principiul creării de locuri de muncă;~~
- ~~- principiul cofinanțării proiectului.~~

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în

conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

~~1. Valoarea maximă unui proiect nu poate să depășească suma de 70.000 Euro contribuție publică. Rata maximă a sprijinului, contribuție publică, este de 95-70% în funcție de condițiile stabilite în ghidul solicitantului.~~

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism și pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole

Valoarea maximă a sprijinului nerambursabil este de 100.000 Euro/ proiect

## 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare           | Valoare                         |
|------------------------|-------------------------------------|---------------------------------|
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou create | 10                              |
| 2B                     | Numar de beneficiari sprijiniti     | 5                               |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale           | <del>480.000</del> 422.375 Euro |

Denumirea măsurii - Dezvoltarea satelor  
CODUL Măsurii - M6.3 / 6B

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Serviciile de bază răspund nevoilor populației doar într-o mică măsură.

**Infrastructura educațională este insuficientă.** Educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), infrastructuri de tip “after school” se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Mai mult decât atât, condițiile de participare la cursuri și activități extrașcolare lasă mult de dorit, iar dotările sunt precare. În microregiune nu funcționează niciun centru de zi (de tip after-school).

#### **Asigurarea Serviciilor medicale și serviciilor sociale**

Rețeaua de unități medicale din teritoriu GAL a manifestat aceeași tendință din mediul rural în ultimii 20 de ani: s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicilor, respectiv înființarea de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, preponderent private. Cele mai multe dispensare necesită modernizări și aparatură actualizată.

În afara serviciilor sociale care se desfășoară în cadrul departamentelor specializate la nivelul primăriilor și la nivelul direcției județene pentru asistență socială, **infrastructura și serviciile în microregiune sunt foarte deficitare.**

**Accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației, numărul mare de copii ai căror părinți lucrează în străinătate, creșterea numărului de persoane expuse riscului sărăciei impune ca necesitate accelerarea gășirii unor soluții de infrastructură și servicii adecvate și intensificarea parteneriatelor public-privat.**

**Pe teritoriul GAL nu există nici un centru multifuncțional de servicii sociale și medicale.**

De asemenea este necesară o îmbunătățire/refacere a peisajului teritoriului, precum și a unor imobile aparținând unităților administrativ teritoriale (chiar sediile de Primării), achiziționarea de utilaje, centre civice, iluminat și capele.

#### **Infrastructură de agrement**

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Există interes crescut pentru amenajarea și dotarea centrelor de informare turistică, amenajarea spațiilor de picnic, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru practicarea sporturilor, parcurilor tematice pentru copii și tineri, bazelor sportive, terenurilor de sport, pistelor de atletism și biciclete, bazinelor de tratament cu ape termale etc.

#### **Valorificarea patrimoniului cultural**

Fondurile nerambursabile se acorda pentru protejarea, prin intretinere, restaurare si modernizare a obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, asezaminte monahale inclusiv a asezamintelor culturale - camine culturale. Investitiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local si vor ajuta la stimularea dezvoltarii mediului de afaceri local.

**Formatat:** Font: 11 pt, Nu Aldin, Română

#### **Obiectiv(e) de dezvoltare rurală**

3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

**Obiectivele specifice ale măsurii sunt:**

- dezvoltarea infrastructurii la scară mică;
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.
- valorificarea patrimoniului cultural și natural

**Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art.5, Reg. (UE) nr.1305/2013.**

**Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale**

(a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

**(b)** investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

**(d)** investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

**(e)** investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

**(f)** studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socio-economice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

**(g)** investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

**Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzută la art.5, Reg. (UE) nr.1305/2013.**

**Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:**

e) Inovare

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

**Formatat:** Font: Nu Aldin, Culoare font: Negru, (Internațional) Times New Roman, Bordură: : (Fără bordură)

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.3 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.3.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii rurale crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Conservarea identității rurale a teritoriului;

→ Crearea de noi locuri de muncă

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

### **Legislație UE**

Regulamentul (UE) nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

### **Legislație Națională**

Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr.215/2001 a administrației publice locale-republicată;

Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor;

Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;

Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

#### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

##### Beneficiarii direcți sunt:

- Comunele definite conform legislației în vigoare;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice/persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios, natural de interes local;

##### Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ONG-uri din teritoriu

#### 5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014, în cazul proiectelor de investiții.

#### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

##### Acțiuni eligibile

(a) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(b) investițiile în infrastructura de apă/ apă uzată pot fi realizate inclusiv în aglomerările cu mai puțin de 2000 l.e., pe baza unei justificări tehnice și economice întemeiate, doar pentru sistemele centralizate, excluzând sistemele de tratare individuale

(c) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

~~(c) investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.~~

(d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local și național;

(e) construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;

A comentat [u27]: Pag 10, ghid de implementare 19.2

(ff) restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local și național;

(gg) investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, utilizarea de material ecologic, eficiența energetică, reciclare);

(h)elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltarea a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare natural

(i) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

(j) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacrea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare natural, inclusive cu aspect socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

(k) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective

(l) Achiziționarea de utilaje si echipamente pentru serviciile publice (de deszapezire, întreținere spații verzi etc.) daca fac parte din investitia initiala pentru infiintareaserviciului;

ATENȚIE! Aceste utilaje si echipamente sunt eligibile, daca fac parte din infiintarea serviciului (serviciu pentru deszapezire, infiintare pompieri etc.). Dacaserviciul exista (ca si activitate in cadrul primariei), dar nu este dotat, se pot finanta dotarile, dar utilajele trebuie sa fie dimensionate si corelate cu suprafata pentru care vor fi folosite. In cazul acestor achizitii, solicitantul va prezenta in MJ/SF situatia actuala, modalitatile de rezolvare a problemei. La verificarea pe teren, expertii APDRP vor verifica Fisele de inventar ale solicitantului privind aceste echipamente

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, 12 pt, Culoare font: Negru

#### Acțiuni neeligibile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 (onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate), care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;

- cheltuieli pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

• cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

• cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:  
a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;  
b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;  
c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

• în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

## **7. Condiții de eligibilitate**

Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată.

Operațiunile relevante ale investiției sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a localităților în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare națională/ Regională/ județeană/locală aprobată corespunzătoare domeniului de investiții. Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;  
Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;  
Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

Pentru sprijinirea restaurării monumentelor clasate în grupa valorică A (monumente istorice de valoare națională și universală) sau obiectivelor culturale de interes local, trebuie prezentat un aviz din partea Direcțiilor Județene de Cultură care să ateste încadrarea acestora în aceste categorii

**A comentat [u28]:** Pag 10, ghid implementare 19.2

**A comentat [u29]:** Pag 10, ghid implementare 19.2

Investiția privind restaurarea monumentelor trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții; din strategie trebuie să reiasă faptul că obiectivul de investiție face parte din patrimoniul cultural de interes local.  
Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.

## 8. Criterii de selecție

- Proiectul conține componente inovative sau de protecția mediului
- Proiecte realizate în parteneriat;
- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabile

Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;

- Gradul de acoperire a populației deservite;
- Investiția stimulează dezvoltarea mediului local de afaceri;

### Complementaritatea cu alte investiții

Gradul de sărăcie a zonei în care va fi implementat proiectul.

- Proiecte implementate în localități care nu au mai primit sprijin Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art.49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

## 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90 %;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.

Cuantumul sprijinului nerambursabil va fi de: 86.486,16 Euro/ proiect

## 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                                               | Valoare                  |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 6B                     | Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite | 51827                    |
| 6B                     | Număr de locuri de muncă nou create                                     | 2                        |
| 2B                     | Numar de UAT sprijinite                                                 | 18                       |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                                               | 1.556.751 4.290.000 euro |

Denumirea măsurii - Investiții în infrastructură internet broadband

**A comentat [u30]:** Pag 10, ghid implementare 19.2

**Formatat:** Font: (Implicit) Trebuchet MS, Nu Aldin, Culoare font: Negru

**Formatat:** Font: Nu Aldin

**Formatat:** Fără marcatori sau numerotare

**Formatat:** Font: Nu Aldin, Culoare font: Negru, Engleză (Statele Unite)

**Formatat:** Normal, Nu se ajustează spațiul între textul asiatic și latin, Nu se ajustează spațiul între textul și numerele asiatic

**Formatat:** Font: (Implicit) Times New Roman, 11.5 pt

**Formatat:** Normal, Fără marcatori sau numerotare, Nu se ajustează spațiul între textul asiatic și latin, Nu se ajustează spațiul între textul și numerele asiatic

**Formatat:** Font: (Implicit) Times New Roman, 11.5 pt

**Formatat:** Normal, Stânga

**A comentat [u31]:**

**A comentat [u32]:** In ghid implementare 19.2 suma maxima alocata per proiect este de 200000 euro/ proiect. Gal Tara Gugulanilor ce suma alocă?

**A comentat [u33]:** Nu trebuia suma sa fie per proiect?

## CODUL Măsurii - Măsura 6.4 / 6C

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

### 1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În prezent există o conectivitate slabă la internet în bandă largă în zonele rurale, atât în ceea ce privește acoperirea cât și viteza (acces redus la viteză broadband) cauzată atât de lipsa unei infrastructuri moderne TIC cât și de veniturile slabe ale populației rurale care se confruntă, implicit, cu un nivel scăzut de aptitudini TIC .

Există necesitatea dezvoltării unei rețele de comunicații în zonele rurale, inclusiv a unor servicii de internet în bandă largă în principalele puncte de interes precum centre comunale, librării, administrații locale, care să permită îmbunătățirea informării, un schimb mai bun de cunoștințe și o inovare intensificată în ferme și în exploatațile forestiere.

Modernizarea infrastructurii TIC și a serviciilor de comunicații în comunitățile locale va facilita o participare mai intensă a populației din spațiul rural la procesul de creștere economică, ducând astfel la reducerea disparităților legate de calitatea serviciilor dintre zonele rurale și centrele urbane.

Prin intermediul unei astfel de infrastructuri, spațiul rural va deveni mai atractiv pentru dezvoltarea socio-economică, inclusiv pentru inițierea și consolidarea afacerilor, pentru crearea de parteneriate pentru inovare în sensul facilitării schimbului de informații și a creării unei baze de cunoștințe comune, pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică, coeziune socială (instaurarea interesului social și a grupurilor culturale), pentru servicii de sănătate și de învățământ, on line.etc. Astfel, este posibilă diminuarea tendinței de scădere a populației rurale, în special a tinerilor și a persoanelor cu diferite specializări care vor fi motivați să rămână în spațiul rural în contextul îmbunătățirii condițiilor de viață.

#### Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- C. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

#### Obiective specifice ale măsurii

Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază, inclusiv accesul local la infrastructura de comunicații în bandă largă.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

**P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

Măsura corespunde obiectivelor art.Art. 20, Alineatul 1, litera (c)

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **6B6C**

Se aplica regula de minimis.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Măsura M6.4 contribuie la inovare, promovarea inovării și creează premisele bazei și vectorului de cunoștințe și inovare.

**Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.4 este complementară cu măsura M6.3 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.4.

**Sinergia cu alte măsuri din SDL:** măsura M6.4 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură de comunicare le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

## 2. Valoarea adăugată a măsurii

Atragerea companiilor, făcând posibile locurile de muncă prin internet, furnizarea de servicii sanitare și îmbunătățirea educației și a accesului la serviciile publice.

## 3. Trimiteri la alte acte legislative

Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013 - art 14, art 35 Reg. (UE) nr. 807/2014

Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelilor de comunicații electronice;

o Legea nr. 159 din 19 iulie 2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelilor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelilor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial cu nr. 559 din data de 25 iulie 2016;

o HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 1061 din data de 29 decembrie 2016; aplicabilitate - 27 februarie 2017

## 4. Beneficiari direcți/indirecti

- Agenți economici care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijloci (IMM) conform legislației în vigoare, Legea 346/2004 și care activează sau urmează să activeze în domeniul TIC

- GAL - în situația în care în urma lansării unui apel de selecție nu se depun proiecte, atunci GAL-ul poate fi beneficiarul măsurii, cu respectarea legislației în vigoare

- entități publice, ADI, APL, cu respectarea legislației specifice Entități publice și private, parteneriate

#### **Beneficiarii indirecti sunt:**

Comunitățile locale din localitățile cuprinse în "Lista Zonelor Albe" elaborată de Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) considerate „pete albe”

#### **5. Tip de sprijin**

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

#### **6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

Pentru proiecte de investiții:

##### **a. Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix care presupune:**

i. Crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (bucă locală sau "last mile") în zonele fără acces la internet în bandă largă;

ii. Modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată (care prezintă calitatea scăzută, capacitatea scăzută, siguranța scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband.

iii. Investițiile aferente acordării la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network).

##### **b. Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale, care, pe lângă acțiunile de la pct. a. i) și ii) presupune și:**

i. crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network) până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone;

ii. investițiile aferente creării unei infrastructuri de distribuție (backhaul-network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone

network) și realizării punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone.

**Pentru ambele tipuri de acțiuni pot fi eligibile:**

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la punctele locale de acces în bandă largă (PLABL) la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea PLABL, inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g.: switch local digital și routere, puncte de prezență etc.

~~Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix.~~

~~Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale.~~

## **7. Condiții de eligibilitate**

### **7.1. Pentru proiectele de investiții**

- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în spațiul rural fără acoperire broadband la punct fix, identificat în Lista Zonelor Albe, întocmită și/sau agreată de autoritățile abilitate în domeniu (MSI/ANCOM);
- Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare investiției;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiții;
- Solicitanții trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu, necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului;
- În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile/acordurile/avizele solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;
- Viteza de transfer pe care solicitantul/solicitanții sprijinului trebuie să o asigure va fi în conformitate cu prevederile Strategiei Naționale Agenda Digitală 2020, respectiv o viteză de transfer de minimum 30 Mbps partajat atât pentru persoane fizice cât și pentru persoane juridice.

## **8. Criterii de selecție**

- Proiectele care prin investiția propusă se adresează unui număr cât mai mare de gospodării;
- Proiectele a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer al datelor pentru utilizatorul final;

#### 9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului pentru cheltuielile eligibile din proiect este de maxim 90%, valoarea proiectelor maxim 30.000 ~~36.208~~ euro.

#### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                       | Valoare                                                                              |
|------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 6A                     | <del>Număr de locuri de muncă nou create</del>  | 1                                                                                    |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                       | <u>30.000</u> <del>36.208</del> Euro                                                 |
| 6C                     | Populație netă care beneficiază de servicii TIC | <i>30-40% din populația localității unde se realizează infrastructura broadband.</i> |
| <u>6C</u>              | <u>Număr de gospodării din spațiul rural</u>    | <u>15 gospodării</u>                                                                 |

#### Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Crearea rețelilor de internet, permite realizarea unor investiții în domenii precum: securitate, e-guvernare, promovarea turismului, largirea pieței de desfacere, e-learning.

**Denumirea măsurii** - Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate

**CODUL Măsurii** - Măsura M6.5 / 6B

**Tipul măsurii:**

☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

#### 1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor marginalizate. Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea educației preșcolare grupurilor marginalizate, în special a etniei rome.
- crearea infrastructurii necesare activităților educative
- sprijinirea creșterii cunoștințelor generale în familii marginalizate

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20, alin 1, litera (d)4-din Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la Obiectivul de Dezvoltare Rurală 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă; Prioritatea 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Incadrarea măsurii 6.5/6B este asimilată art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală.

Contribuția la domeniile de intervenție Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.3 este definită de destinația tipului de infrastructură și de natura și tipul beneficiarilor direcți și indirecti. În cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.5 destinată exclusiv sprijinirii investițiilor în infrastructura socială și de educație pentru grupurile marginalizate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din grupurile marginalizate în scopul

multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația marginalizată sau în dificultate.

## **2. Valoarea adăugată a măsurii**

Activitatea propriu-zisă este asigurarea accesului copiilor preșcolari de etnie romă la activități educative cu participarea părinților. Dat fiind faptul, că activitatea educațională va fi realizată în mai multe direcții, se poate spune, că se va realiza un fel de club pentru mame cu copii, dar, datorită faptului că majoritatea activităților pune centrul de greutate pe educarea copiilor, vorbim totuși de "club" preșcolar. Aici copii derulează, după în program prestabilit, activități educative în mod jucăuș, în care sunt implicați și părinții. Totodată se caută posibilitatea de a organiza cursuri și adulților (în afara acestui program) pe diferite teme, cum ar fi elemente de gospodărire, igienă, educație familială, etc. După necesități, locul unde se desfășoară activitatea educațională poate fi dotată cu o spălătorie, grupul social poate fi extins cu baie, și poate fi atașată o bucătărie, care pe de o parte asigură alimente pentru copii, pe de altă parte prezintă baza unor cursuri pentru mame în domeniul gospodăririi familiare.

## **3. Trimiteri la alte acte legislative**

- Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 .

## **4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**

### **4.1. Beneficiari direcți**

- Comune,
- Asociații și fundații,
- Grădinițe particulare

[GAL Țara Gugulanilor, în cazul în care în urma primului apel de selecție nu există solicitant](#)

### **4.2. Beneficiarii indirecți**

- Grupuri marginalizate
- Populația de etnie romă și de alte etnii

## **5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)**

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 al Reg UE nr. 1305/ 2013

## **6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

### **6.1. Pentru proiecte de investiții**

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație preșcolară:

- construirea clădirilor
- modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

### **6.2. Pentru proiecte de servicii**

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație preșcolară:

- construirea clădirilor
- modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

Activități educative:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționare de rechizite;
- programe speciale (conform unei analize de nevoi locale);
- transporturi ocazionale în vederea realizării programelor speciale (vizite, excursii, etc.)

~~Alte tipuri de activități pentru copii și părinți:~~

- ~~• organizarea activităților de sărbătoare;~~
- ~~• cursuri pentru părinți pe diferite teme legate de familie, economie, igienă, planificare familială, etc.~~

~~Alte activități:~~

- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- realizare de studii și evaluări

### Acțiuni neeligibile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
  - cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 (onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate), care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
  - cheltuieli pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
  - cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
  - cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
  - cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
    - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
    - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
    - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru

Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Formatat: Engleză (Statele Unite)

Alte tipuri de activități pentru copii și părinți:

- organizarea activităților de sărbătoare;
- cursuri pentru părinți pe diferite teme legate de familie, economie, igienă, planificare familială, etc.

Alte activități:

- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- realizare de studii și evaluări

## **7. Condiții de eligibilitate**

Precizam că nu vor fi finanțate structuri rezidențiale și funcționarea va fi asigurată prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale.

Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată. ;

Operațiunile relevante ale investiției sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a localităților în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare națională/ Regională/ județeană/locală aprobată corespunzătoare domeniului de investiții.

A comentat [u34]:

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al

acesteia;

Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General

Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operationalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale; beneficiarii măsurilor de finanțare a infrastructurii sociale trebuie să asigure sustenabilitatea proiectelor din surse proprii sau prin obținerea finanțării în cadrul Axei 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU; Prin aceste proiecte nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial

**Formatat:** Font: 11 pt, Nu Aldin, Culoare font: Automată, Română

**Formatat:** Font: Trebuchet MS, Nu Aldin

#### 7.1. Pentru proiectele de investiții

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- construirea și/sau modernizarea clădirilor
- amenajarea terenurilor
- dotarea clădirilor
- obținerea avizelor de funcționare
- achiziționarea de echipamente

#### 7.2 Pentru proiectele de servicii

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală – LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- achiziționarea de echipamente
- achiziționare de rechizite
- plata experților
- transport
- organizarea activităților

- realizare de materiale informative și promoționale
- realizare de materiale educaționale
- studii și analize
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

## 8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor direcți, cu prioritate pentru populația de etnie romă
- numărul populației deservite,
- caracterul investiției,
- responsabilizarea solicitantului,
- viabilitatea proiectului
- asigurarea marketingului produselor

## 9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare ~~Quantumul sprijinului este stabilită de Adunarea Generală, iar intensitatea este adoptată la tipul activităților (generatoare sau negeneratoare de profit).~~

### 9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații nonguvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de 90%. În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de 100% și pentru această categorie.

Valoarea unui proiect înaintat de o autoritate un beneficiar publică locală va fi de maximum 30.187 25.000 Euro

## 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                                               | Valoare |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------|
| 6B                     | Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite | 15      |
| 6A                     | <del>Număr de locuri de muncă nou create</del>                          | 1       |

|    |                           |                                      |
|----|---------------------------|--------------------------------------|
| 1A | Cheltuieli publice totale | <u>30.187</u> <del>25.000</del> Euro |
|----|---------------------------|--------------------------------------|

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

11. Precizam ca beneficiarii pot solicita finanțare prin Axa 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU

12. Precizam ca în cadrul proiectelor se are în vedere evitarea segregării.

Denumirea măsurii – Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)

CODUL Măsurii – Măsura M6.6 / 6B

Tipul măsurii:

☒ INVESTIȚII

☒ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea integrării grupurilor și minorităților etnice în viața societății.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, în special a etniei rome;
- Asigurarea accesului la infrastructura necesară exprimării și manifestării specifice;
- sprijinirea promovării vizibilității grupurilor minorităților etnice și a realizărilor acestora.

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde Art. 20, litrele (d) din Reg. UE 1305/ 2013.

~~Măsura corespunde obiectivelor art. 4 din Reg.(UE) nr.1305/2013~~

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4 Obiectivul de Dezvoltare Rurală 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă;

Prioritatea 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Precizam că în cadrul proiectelor se are în vedere evitarea segregării.

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile minorităților etnice din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.6 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. În cazul măsurii M6.3, tipul de intervenție, investițiile în principal în infrastructură și natura beneficiarilor direcți și indirecti, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.6 dedicată exclusiv acțiunilor de integrare a minorităților etnice, inclusiv etnia romă.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.6 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele integrare socială și culturală le aduc și contribuie la impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din minoritățile etnice în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația de alte etnii, în special de etnie romă.

## 2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă din posibilitatea organizării de evenimente special dedicate minorităților etnice și în special etniei romă, evenimente prin care aceștia pot proceda la o integrare activă în viața comunităților din care fac parte. Integrarea poate fi realizată prin activități de promovare

a valorilor specifice grupurilor etnice, a deschiderii spre dezvoltarea colaborării inter-etnice, la integrarea profesională și/sau economică a tradițiilor, obiceiurilor și produselor rezultate din implementarea activităților meșteșugărești tradiționale.

### 3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

### 4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

#### 4.1. Beneficiari direcți

- Comune,
- Asociații și fundații,

[GAL Tara Gugulanilor, dacă în urma primului apel de selecție nu există nici un solicitant](#)

#### 4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri ale minorităților etnice
- Populația de etnie romă și de alte etnii

### 5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

### 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

[Achiziționarea de sisteme de sonorizare](#)

[Achiziționare scenă](#)

[Achiziționare instrumente muzicale](#)

[Achiziționare costume populare](#)

- Organizare de evenimente ocazionate de sărbători sau obiceiuri și tradiții;
- Achiziționarea sau producerea de materiale specifice în scopul promovării;
- Organizarea de ateliere de transmitere a tradițiilor și meșteșugurilor;

- Organizare de zile deschise în producerea de produse tradiționale, artizanale și meșteșugărești;
- Producerea și distribuirea de materiale informative și de promovare;
- Producerea și distribuirea de materiale educaționale și de formare;

#### Acțiuni neeligibile

• cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

• cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 (onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate), care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;

• cheltuieli pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

• cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

• cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

• cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

• în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile neeligibile specifice sunt:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

**Formatat:** Engleză (Statele Unite)

## 7. Condiții de eligibilitate

Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată. :

Operațiunile relevante ale investiției sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a localităților în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare națională/ Regională/ județeană/locală aprobată corespunzătoare domeniului de investiții.

**A comentat [u35]:**

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General

**Formatat:** Font: 11 pt, Nu Aldin, Culoare font: Automată, Română

**Formatat:** Font: Trebuchet MS, Nu Aldin

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală — LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- achiziționarea de echipamente
- achiziționare de rechizite
- plata experților
- transport
- organizarea activităților
- realizare de materiale informative și promoționale

• realizare de materiale educaționale

• alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

#### 8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor direcți, cu prioritate pentru populația de etnie romă
- numărul populației deservite,
- responsabilizarea solicitantului,
- viabilitatea proiectului
- asigurarea marketingului rezultatelor proiectelor

#### 9. Sume aplicabile și rata sprijinului

##### 9.1. Justificare

Cuantumul sprijinului este stabilită de Adunarea Generală, iar intensitatea este adoptată la tipul activităților (generatoare sau negeneratoare de profit).

##### 9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații nonguvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de 90%.

În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de 100% și pentru această categorie.

#### 10. Indicatori de monitorizare

##### 10. Indicatori de monitorizare

| Domenii de intervenție | Indicator de monitorizare                                               | Valoare                       |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 6B                     | Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite | 20                            |
| 6A                     | Număr de locuri de muncă nou create                                     | 4                             |
| 1A                     | Cheltuieli publice totale                                               | <del>15.000</del> 18.003 Euro |

## CAPITOLUL VI

### Descrierea complementarității

Strategia de dezvoltare durabilă a microregiunii Țara Gugulanilor are la bază informațiile cuprinse în analiza socio-economică, analiza SWOT, precum și documentele strategice elaborate la nivelul fiecărui UAT. Pornind de la tradiția și specificul actual industrial al județului, obiectivul poate fi realizat prin valorificarea cadrului natural și antropoc și dezvoltarea specificului agrosilvic, turistic și etnografic al acestuia.

Câteva dintre obiectivele de dezvoltare strategică propuse de SDL sunt complementare cu Axe prioritare cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Județului Caraș- Severin 2015- 2020: Axa prioritară III Protecția mediului, Axa prioritară IV Dezvoltarea mediului de afaceri, Axa prioritară V Dezvoltarea durabilă a turismului, Axa prioritară VII Dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură.

Pentru Axa prioritară III Protecția mediului, măsuri complementare sunt: managementul ecologic al ariilor protejate; exploatarea potențialului turistic al zonelor protejate; implementarea de proiecte privind îmbunătățirea sistemului de management al ariilor naturale protejate; gestionarea deșeurilor conform cerințelor de mediu;

Pentru Axa prioritară IV Dezvoltarea mediului de afaceri- Dezvoltarea și diversificarea oportunităților economice, măsuri complementare sunt: sprijin pentru accesul la consultanță; înființarea/dezvoltarea de capacități de producție/servicii; realizarea de investiții în echipamente, mașini, utilaje, dotări, tehnologie performantă; diversificarea activităților economice, în special în zonele în care se înregistrează disparități de dezvoltare, ce riscă să fie decuplate de la viața economică a județului; facilitarea dezvoltării de noi activități economice prin măsuri de susținere a antreprenoriatului și sprijin pentru start-up-uri; sprijin pentru marketingul produselor locale; crearea de branduri locale în domeniul produselor/serviciilor; dezvoltarea pieței produselor/serviciilor tradiționale locale; formarea de clustere; creșterea valorii adăugate a producției existente în cadrul sectoarelor tradiționale în care există avantaje competitive: industria agroalimentară apicultură, turism, materiale de construcții, lemn etc.; promovarea și atragerea de investiții străine directe (ISD) prin acordarea de facilități logistice (terenuri, spații, acces la utilități, infrastructură de telecomunicații, dotări diverse, etc), facilități fiscale, forță de muncă calificată, alte servicii; înființarea/dezvoltarea firme de către întreprinzători tineri în întreg județul; îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la Internet; dezvoltarea rețelelor de internet de bandă largă, cu precădere în zonele rurale, anumite zone urbane și în zonele greu accesibile.

Pentru Axa prioritară V Dezvoltarea durabilă a turismului- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice de cazare și a infrastructurii de agrement, în scopul îmbunătățirii și

diversificării ofertei de servicii turistice, măsuri complementare sunt: specificului (vechile drumuri montane pietruite), vezi cap.I.3.1-I.3.4.); dezvoltarea infrastructurii turistice de cazare noi, baze și facilități de agrement și servicii conexe la standarde europene, în zonele unde lipsește; reabilitarea spațiilor de cazare vechi, slab dotate și învechite la standarde europene; realizarea de investiții pentru achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc. pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și a infrastructurii conexe; oferirea de facilități investitorilor din turism; realizarea de parteneriate interjudețene și internaționale de protejare și promovare turistică a zonelor protejate; sprijinirea asociațiilor familiale, proprietarilor de pensiune și microintreprinderi pentru a oferi diverse produse și servicii care promovează specificul zonei (ateliere de recondiționat mobilier vechi, ateliere de punere în valoare a costumelor populare etc); organizarea unor campanii și acțiuni de promovare a agroturismului, a turismului rural și a antreprenoriatului rural; măsuri pentru valorificarea oportunităților și programelor de finanțare acordate turismului rural; măsuri pentru simplificarea documentației laborioase și modului greoi de implementare a proiectelor de finanțare (numeroase controale, clarificări, corecții) pentru încurajarea potențialilor beneficiari să nu renunțe la aceste fonduri; înființarea de centre multifuncționale pentru activități sportive, afaceri și evenimente culturale.

Pentru Axa prioritară VII Dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură, măsuri complementare sunt: luarea în cultură a suprafețelor abandonate, necultivate, degradate, etc.; diversificarea producției agricole; creșterea eficienței economice a activităților agricole; achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri; înființarea de ferme mici competitive; sprijin în restructurarea fermelor mici; Încurajarea creării unui sector agricol competitiv și dinamic, atractiv pentru toți fermierii, producătorii agricoli, etc.; încurajarea formelor asociative; crearea de locuri de muncă

## CAPITOLUL VII

Descrierea planului de acțiune.

La nivelul GAL va funcționa următoarea structură organizatorică: 1) Adunarea Generală - organul de conducere, alcătuit din totalitatea membrilor; 2) Consiliul Director - format din membri ai parteneriatului; 3) Echipa de implementare a SDL - Personal angajat. Sarcinile și responsabilitățile sunt definite în Anexa 8 la SDL - Atribuțiile fiecărei funcții.

Mai jos prezentăm calendarul estimativ de activități, responsabil pentru implementarea acțiunilor precum și sursele materiale și financiare necesare implementării acțiunilor.

În deschiderea apelurilor menționate măcacele dedicate infrastructurii sociale (M6.5), broadband (M6.4) și etnicii (M6.6) se deschid cu prioritate.

In deschiderea apelurilor mentionam cacele dedicate infrastructurii sociale (M6.5), broadband (M6.4) si etnicii (M6.6) se deschid cu prioritate.

| Anul                                                                                                 | 1             | 2                                                                                                              |               | 3             |               | 4             |               | 5             |               | 6              |                | 7              |                | 8              |                | Responsabili implementare actiuni                                                      |                                           |                                      |                                                          |                                                                                        |                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestrul/<br>Actiuni                                                                                | 1<br>201<br>6 | 2<br>201<br>7<br>M6<br>.4,<br>M6<br>.5<br>si<br>M.<br>6.6<br>se<br>des<br>chi<br>d<br>cu<br>pri<br>orit<br>ate | 3<br>201<br>7 | 4<br>201<br>8 | 5<br>201<br>8 | 6<br>201<br>9 | 7<br>201<br>9 | 8<br>202<br>0 | 9<br>202<br>0 | 10<br>202<br>1 | 11<br>202<br>1 | 12<br>202<br>2 | 13<br>202<br>2 | 14<br>202<br>3 | 15<br>202<br>3 | R<br>e<br>s<br>p<br>o<br>n<br>s<br>a<br>b<br>i<br>l<br>i<br>t<br>e<br>h<br>n<br>i<br>c | M<br>a<br>n<br>a<br>g<br>e<br>r<br>a<br>l | A<br>n<br>i<br>m<br>a<br>t<br>o<br>r | E<br>x<br>p<br>e<br>r<br>t<br>t<br>e<br>h<br>n<br>i<br>c | R<br>e<br>s<br>p<br>o<br>n<br>s<br>a<br>b<br>i<br>l<br>i<br>t<br>e<br>h<br>n<br>i<br>c | R<br>e<br>s<br>p<br>o<br>n<br>s<br>a<br>b<br>i<br>l<br>i<br>t<br>e<br>h<br>n<br>i<br>c |
| Animarea teritoriului                                                                                |               |                                                                                                                |               |               |               |               |               |               |               |                |                |                |                |                |                | x                                                                                      | x                                         | x                                    |                                                          |                                                                                        |                                                                                        |
| Intocmirea procedurii de selectie a proiectelor si a documentati ei aferente                         |               |                                                                                                                |               |               |               |               |               |               |               |                |                |                |                |                |                | x                                                                                      | x                                         |                                      | x                                                        |                                                                                        |                                                                                        |
| Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție- măsura de infrastructur a socială, masura broadband |               |                                                                                                                |               |               |               |               |               |               |               |                |                |                |                |                |                | x                                                                                      | x                                         |                                      |                                                          | x                                                                                      |                                                                                        |
| Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție proiecte                                             |               |                                                                                                                |               |               |               |               |               |               |               |                |                |                |                |                |                | x                                                                                      | x                                         |                                      |                                                          | x                                                                                      |                                                                                        |

|                                                                                         |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |   |   |  |   |   |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|---|---|--|---|---|---|
| Analiza, evaluarea și selecția proiectelor depuse la GAL                                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  | x |   |   |
| Verificarea conformității cererilor de plată a beneficiarilor                           |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  | x |   | x |
| Monitorizare a proiectelor contractate de către beneficiarii                            |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  | x | x |   |
| Monitorizare a proiectelor contractate de către GAL (sm 19.3-cooperare)                 |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  |   | x | x |
| Evaluarea și monitorizare a implementării SDL                                           |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  | x |   | x |
| Întocmirea rapoartelor, cererilor de plată și a documentației aferente funcționarii GAL |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  |   | x | x |
| Activități financiare contabile și audit                                                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  | x | x |  |   |   | x |

| CALENDAR ESTIMATIV DE ACTIVITATI ALE GAL PENTRU IMPLEMENTAREA PROIECTELOR PEN-TRU CARE NU AU FOST BENEFICIARI ÎN URMA APELULUI DE SELECȚIE ȘI A PROIECTELOR DE COOPERARE |      |   |      |   |      |   |      |   |      |    |      |    |      |    |      |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---|------|---|------|---|------|---|------|----|------|----|------|----|------|--|
| ANI ESTIMAȚI DE DERULARE                                                                                                                                                 | 2016 |   | 2017 |   | 2018 |   | 2019 |   | 2020 |    | 2021 |    | 2022 |    | 2023 |  |
| SEMESTRUL                                                                                                                                                                | 1    | 2 | 3    | 4 | 5    | 6 | 7    | 8 | 9    | 10 | 11   | 12 | 13   | 14 | 15   |  |
| PREGATIREA PROIECTELOR DEPUSE DE GAL ( PROIECTE DE COOPERARE ȘI/SAU PROIECTE DEPUSE DE GAL)                                                                              |      |   |      |   |      |   |      |   |      |    |      |    |      |    |      |  |
| IMPLEMENTAREA PROIECTELOR DERULATE DE GAL                                                                                                                                |      |   |      |   |      |   |      |   |      |    |      |    |      |    |      |  |
| MONITORIZARE                                                                                                                                                             |      |   |      |   |      |   |      |   |      |    |      |    |      |    |      |  |

Pe lângă activitățile legate în mod direct de implementarea strategiei GAL va derula și activități legate de funcționarea legală și normală a unei entități cum ar fi activitatea de secretariat, relații cu publicul și comunicare efectuată de către un angajat al GAL și activitatea de contabilitate și gestiune financiară efectuată de către un partener extern.

**Resursele financiare** necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse sunt: bugetul alocat costurilor de funcționare GAL (conform Planului financiar-anexa la SDL) și resursele externe din cotizații ale membrilor, etc- conform tabelelor de mai jos.

**Resursele financiare și material necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse**  
**Resurse financiare externe utilizate**

| Categorie venituri      | An 1 | An 2 | An 3 | An 4 | An 5 | An 6 | An 7 | Total |
|-------------------------|------|------|------|------|------|------|------|-------|
| Cotizatii membri        | 3600 | 3600 | 3600 | 3600 | 3600 | 3600 | 3600 | 25200 |
| 2% din impozit          | 1000 | 1000 | 1000 | 1000 | 1000 | 1000 | 1000 | 7000  |
| Donatii si sponsorizari | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 0    | 0     |
| Total venituri          | 4600 | 4600 | 4600 | 4600 | 4600 | 4600 | 4600 | 32200 |

Resursele financiare folosite se compun în principal din finanțarea PNDR - FEADR pentru funcționarea GAL (valoare inițial estimată componenta A - 647.282,51 euro) la care se adaugă fonduri obținute din cotizații la GAL și colectarea de 2% din impozit (estimate pe perioada planului 2017-2023 - 32 200 euro).

Pentru desfășurarea acțiunilor propuse valoarea totală a costurilor previzionate este în suma de 679482 euro conform planului financiar și se compune din: personal, servicii consultant externalizate, IT, audit, contabilitate, echipamente tehnologice și mobilier, consumabile, transport, chirii, utilități și alte costuri necesare desfășurării activității GAL-ului.

**Resurse materiale** necesare implementării adecvate a acțiunilor propuse provin, pe de o parte din sursele proprii deținute de către GAL iar pe de altă parte se vor achiziționa resurse materiale prin bugetul de funcționare a GAL.

Menționăm faptul că există o corelare perfectă între acțiunile propuse, resursele umane, financiare și materiale existente și cele care se vor achiziționa.

## CAPITOLUL VIII

Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Întâlnirile reprezentative au avut loc în data de: 15.02.2016, ora 11.00-13.00 la Căminul Cultural din comuna Zăvoi; 15.03.2016, ora 11.00-13.00 la Școala Gimnazială din Copăcele; și în 16.03.2016, ora 12.00-14.00 la Sala de Ședințe a Primăriei Oțelu Roșu.

La cele 3 întâlniri au participat atât primării, cât și asociații, cooperative, ONG-uri și investitori privați în domeniul agricol și non-agricol în vederea stabilirii planului de Strategie de Dezvoltare Locală.

În urma întâlnirii Grupului reprezentativ ce a avut loc în data de 15.02 la Căminul Cultural Zăvoi, au fost dezbătute direcțiile posibile de finanțare, rezultate din chestionarele colectate. De asemenea, s-au conturat un număr de 5 propuneri de proiecte care ar putea fi luate în considerare pentru a fi încadrate ca și măsuri atipice:

1. Un proiect în cadrul căruia aplicant eligibil ar putea fi o cooperativă sau un grup de producători, scopul investiției fiind reprezentat de construirea unui depozit de cereale sau fructe, respectiv procesarea lor. De exemplu - producție și îmbuteliere suc de mere.
2. Un proiect de turism, respectiv agroturism, având și componenta de agrement. Exemplu - piscine, biciclete, ponei, etc.
3. Un proiect în cadrul căruia aplicant ar putea fi o cooperativă sau un grup de producători, scopul investiției fiind reprezentat de construirea unui punct de sacrificare a

animalelor, având și o a doua componentă a proiectului - punctul de desfacere (rulota volantă frigorifică).

4. Colectare și depozitare, respectiv prelucrarea primară a lăinii.

5. Punct de colectare lapte, respectiv procesare lapte (producție de produse lactate). Cei care doresc să aplice pentru acest proiect sunt, de asemenea, dispuși să se asocieze într-o cooperativă.

La întâlnirile de la Copăcele și Oțelu Roșu s-au modificat și detaliat aceste direcții, stabilindu-se prioritățile alocării fondurilor în funcție de nevoile populației cărora i se adresează Grupul de Acțiune Locală *Țara Gugulanilor*.

#### **CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei**

Funcțiile administrative pentru implementarea SDL sunt în conformitate cu Fișa sub-Măsurii 19.4 "Sprijin pentru construcțiile de funcționare și animare:

- Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- Animarea teritoriului;
- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- Monitorizarea proiectelor contractate;
- Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- Aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, audit etc.

##### **Mecanismul de gestionare al strategiei**

Asociația GAL, este responsabilă pentru administrarea și implementarea SDL în mod eficient, eficient și corect în raport cu obiectivele acesteia și în conformitate cu Regulamentul European. Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă vor fi axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiența și eficacitatea pentru a asigura o gestionare adecvată. Activitățile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și vor fi proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului.

GAL va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de finanțare existente (întâlniri și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet, informări în cadrul sesiunilor de Consiliu Local) inclusiv prin intermediul membrilor GAL.

Mecanismul de monitorizare prevede un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care

să permită colectarea sistematică și structurarea lunară/anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate și proiectele depuse de beneficiarii GAL.

Sursele de informare pentru monitorizarea stadiului implementării proiectelor derulate la nivelul GAL sunt:

- Cererile de finanțare ale proiectelor - mai exact informațiile financiare și valoarea estimată a indicatorilor de rezultat;
- Dosarele de plată (intermediare și finale) întocmite de către beneficiari - pentru cuantificarea cheltuielilor deja efectuate;
- Fișele de verificare pe teren întocmite în urma vizitelor de verificare.

Pentru evidențierea gradului de implementare a SDL, pe baza documentelor menționate, GAL va întocmi Documentul 2 solicitat și de AFIR care va cuprinde toate informațiile cu privire la evoluția implementării atât a proiectelor depuse la GAL, cât și a funcționării GAL.

Monitorizarea proprie a strategiei va constitui o prioritate pentru GAL: monitorizarea proiectelor, monitorizarea îndeplinirii obiectivelor GAL, monitorizarea funcționării.

#### Mecanismul de evaluare

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării și a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul SDL. De asemenea, evaluarea este o activitate structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unor metodologii de evaluare.

Evaluarea se realizează cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării proiectelor și implicit a Strategiei de Dezvoltare Locală, prin analiza eficienței, adică a celei mai bune relații dintre resursele angajate și rezultatele atinse și a eficacității programului, însemnând măsura în care obiectivele au fost atinse.

Monitorizarea este procesul continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a unor acțiuni, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării cu scopul de a analiza modul în care o acțiunile respective și-au atins ținta și au avut eficiența scontată.

Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.

#### Mecanismul de control a strategiei

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare al respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare.

Monitorizarea reprezinta procesul de colectare de informatii iar evaluarea presupune acordarea unui calificativ pe baza analizei informatiilor care au fost colectate: asigurarea respectarii regulilor de procedura; utilizarea documentelor tip; documentarea indicatorilor de analiza si evaluare; respectarea conventiilor si anexelor tehnice si financiare; calitatea gestionarii dosarelor pâna la momentul arhivarii acestora, care vizeaza ritmul în care un dosar este depus, instrumentat;

În Regulamentul de Organizare si Functionare se vor regasi activitatile prevazute în art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013, precum si activitatile prevazute în planul de actiune.

Dupa selectarea SDL, GAL , va proceda la întocmirea Regulamentului de Organizare si Functionare care va avea urmatoarea structura:

1. Dispozitii generale - baza legala de organizare si functionare;
2. Structura organizatorica si principalele tipuri de relatii functionale;
3. Domeniile de activitate ale GAL-ului, autoritatile competente si organismele responsabile cu axa IV LEADER si cu implementarea proiectelor realizate în baza masurilor finantate LEADER;
4. Functionarea GAL-ului - atributiile principale ale GAL-ului si atributiile si responsabilitatile personalului pe niveluri ierarhice;
5. Componenta Comitetului de Selectie si a Comisiei de Selectiei;
6. Lansarea sesiunii de proiecte;
7. Primirea si selectia proiectelor;
8. Desfasurarea procedurii de solutionare a contestatiilor;
9. Selectia proiectelor;
10. Rapoartele de Selectie;

Sarcinile ce revin GAL conform art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013 sunt obligatorii si esentiale pentru implementarea cu succes a SDL si vizeaza:

(a) Consolidarea capacitatii actorilor locali relevanti de a dezvolta si implementa operatiunile, inclusiv promovarea capacitatilor lor de management al proiectelor, prin:

- Organizarea de instruirii si cursuri pentru actorii locali relevanti, în managementul de proiecte pentru sustinerea dezvoltarii economice durabile a comunitatii,sprijinirea mediului de afaceri si asigurarea unui management performant pentru a dezvolta si implementa servicii publice prestate în interesul populatiei;

- Organizarea actiunilor specifice de informare si promovare a potentialilor beneficiari privind implementarea SDL;

- Activitatile care vor fi derulate de catre Asociatia GAL, în vederea asigurarii implementarii strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 se vor realiza atât prin angajatii GAL care vor gestiona relatiile cu publicul larg cât si cu potentialii beneficiari ai LEADER, prin realizarea activitatilor de informare dar si prin intermediul canalelor media;

- Realizarea vizitelor de lucru, a schimburilor de bune practici si expertiza în vederea consolidarii capacitatii de a dezvolta si implementa proiecte finantate pe axa IV LEADER;

- Cooperarea cu alte teritorii incluse in strategii de dezvoltare locala care contribuie la facilitarea transferului si adaptarea inovatiilor dezvoltate in alte zone;

- Reprezentantii Asociatiei GAL vor asigura diseminarea informatiilor de interes public prin organizarea sau participarea la evenimente publice;

- Organizarea de seminarii tematice avand in vedere perfectionarea profesionala in managementul fondurilor europene AXA IV LEADER;

- Participarea la targuri si expozitii nationale si internationale;

(b) Conceperea unei proceduri de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective in ceea ce priveste selectarea operatiunilor, care sa evite conflictele de interese, care garanteaza ca cel putin 51% din voturile privind deciziile de selectie sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autoritati publice si permite selectia prin procedura scrisa;

Asociatia GAL isi va elabora proceduri de selectie proprii, nediscriminatorii si transparente, in care va fi descris procesul de evaluare si selectie al proiectelor, inclusiv procedura de solutionare a contestatiilor. Aceste proceduri vor fi aprobate de Consiliul Director iar pentru transparenta vor fi publicate pe pagina web a GAL-ului.

(c) Asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ȋntelor strategiei;

Masurile finantate de GAL au in vedere doar acele actiuni/operatiuni rezultate in urma analizei diagnostic si care conduc la atingerea obiectivelor si tintelor strategiei.

(d) Pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție; Evaluatorul de proiecte pregătește apelul de depuneri proiecte, care este avizat de managerul de proiect. Apelul se lansează cu minim 30 de zile calendaristice înainte de data limita de depunere a proiectelor in asa fel incat potentialii beneficiari sa aiba timp suficient pentru pregatirea si depunerea acestora. Criteriile de selectie vor fi definite in cadrul apelului detaliat publicat pe site-ul GAL si acestea trebuie sa conduca la indeplinirea obiectivelor si tintelor strategiei.

(e) Primirea și evaluarea cererilor de finantare si cererilor de plata depuse;

Primire si evaluarea cererilor de finantare/plata presupune realizarea unor proceduri de inregistrare si evaluare a dosarelor de plata avand in vedere criterii obiective. Scopul acestor proceduri este acela de a asigura descrieri detaliate a etapelor care trebuie parcurse in vederea verificarii conformitatii, continutului si eligibilitatii cererii de finantare/plata depuse de beneficiar. Atat pentru evaluarea cererilor de finantare cat si a cererilor de plata vom aborda principiul "4 ochi" prin care avem in vedere cresterea supervizarii;

(f) Selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare; Evaluatorii de proiecte vor respecta fisa masurilor in ceea ce priveste cuantumul contributiei.

(g) Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în

legătură cu strategia respectivă. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală este în atenția GAL pentru a verifica îndeplinirea obiectivelor strategiei GAL;

Echipa de implementare a SDL are următoarea componentă:

1. Manager GAL - ~~4 ore/zi~~ 6 ore/zi: Responsabil administrativ - asigură managementul activității GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru; responsabilitatea legată de implementarea SDL.

2. Responsabil tehnic - ~~4 ore/zi~~ 8 ore/zi: Coordonarea întregii activități a compartimentului administrativ privind funcționarea GAL, implementarea tehnică și financiară a Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului LEADER, respectiv selectarea, monitorizarea evaluarea și controlul proiectelor eligibile care urmează să fie finanțate, în conformitate cu prevederile Planului Național pentru Dezvoltare Rurală, asigura managementul financiar, supravegherea și controlul gestiunii, financiare și a evidențelor contabile a activității Gal; asigura realizarea de analize economice și financiare, prognoze, cereri de plată pentru activitățile de funcționare și animare ale asociației.

3. Responsabil financiar Expert achiziții publice - 44 ore/zi: Responsabil financiar - asigură managementul financiar, supravegherea și controlul gestiunii financiare și a evidențelor contabile a activității GAL; asigură realizarea de analize economice și financiare, prognoze, cereri de plată pentru activitățile de funcționare și animare ale asociației; Responsabil privind respectarea procedurilor în domeniul achizițiilor publice.;

4. ~~Animator~~ Responsabil animare și vizibilitate implementare SDL - 2 - persoane; 8 ore/zi - o persoană și 6h/zi - o persoană: Responsabil implementare tehnică a activității de animare a teritoriului GAL; Asigură îndeplinirea măsurilor obligatorii de informare și publicitate, monitorizare, promovare, comunicare și vizibilitate implementare proiect, diseminarea informațiilor în teritoriul GAL;

5. Expert ~~tehnic~~ verificare și selecție : 1 - persoana, 44 ore/zi - Responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ce se vor implementa; Întocmirea dosarelor administrative și a rapoartelor în urma verificărilor pe teren.

6. Responsabil monitorizare - 2 persoane, 84 ore/zi: Expert verificare, evaluare și selectare proiecte. Scopul principal al postului: implementarea tehnică a Strategiei de Dezvoltare Locală

7. Secretariat 84 ore/zi, o persoană - Funcția de asistent manager presupune omniprezența ei la diferite activități organizate de conducere, consemnarea lucrărilor respective, preluarea, plasarea și arhivarea documentelor rezultate, în conformitate cu prevederile Planului Național pentru Dezvoltare Rurală.

Servicii externalizate :

- a. Servicii tehnice - consultanță (în funcție de necesități)
- b. Servicii administrative - contabilitate, audit, publicitate, tipărire, machetare, SSM + PSI, etc.

Evaluarea implementării SDL este o obligație asumată de GAL conform art 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, ce va fi transpus prin elaborarea planului de evaluare în care modalitatea de evaluare va fi descrisă în manieră detaliată.

## CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Pentru distribuirea și alocarea resurselor financiare s-a folosit un număr de pași succesivi care să permită asigurarea echilibrării reprezentării parteneriatului, oportunitatea și imperativitatea intervențiilor și nivelul priorității acțiunilor de implementat.

Principalele direcții consolidate pe parcursul sesiunilor de animare informare și consultare împreună cu nivelul indicativ al potențialelor alocări au fost următoarele:

1. Dezvoltarea rurală locală și creșterea calității vieții / 50%;
2. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii / 25%;
3. Dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor neagricole rurale / 20%;
4. Susținerea și integrarea grupurilor vulnerabile și marginalizate din comunități / 3%;
5. Creșterea competențelor populației rurale active / 2%.

Ajustarea alocărilor inițiale în urma consultărilor a condus la validarea următoarelor niveluri pentru fiecare prioritate:

1. P1SDL. Dezvoltarea rurală locală prin extinderea și modernizarea infrastructurii de toate tipurile / 49,8349,82%;
2. P2SDL. Creșterea competitivității agriculturii / 22,47%25,49%;
3. P3SDL. Dezvoltarea antreprenoriatului rural neagricol / 24,49%20,86%;
4. P4SDL. Sprijinirea integrării sociale și economice a populației în dificultate, marginalizată și etnica romă / 1,412,70%;
5. P5SDL. Stimularea dezvoltării competențelor sociale și profesionale și transferul cunoașterii și inovației / 1,80%4,13%.

La nivelul măsurilor distribuția alocărilor, cheltuială publică, exclusiv cheltuielile de funcționare și animare, se prezintă astfel:

- M6.3 Dezvoltarea satelor = 48,8949,82%;
- M6.2 Investiții în activități de modernizare a întreprinderilor și turism = 15,0743,52%;
- M2.3 Tineri fermieri = 13,8242,36%;
- M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole = 6,298,50%;
- M6.1 Înființarea de activități neagricole = 9,427,34%;
- M2.2 Ferme mici și mijlocii = 2,363,48%;
- M6.4 Investiții în infrastructură internet broadband = 0,944,46%;
- M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele

locale = 0,471,16%;

- M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate = 0,940,97%;
- M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale = 1,020,58%;
- M6.6 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă) = 0,470,58%;
- M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă = 0,310,55%

Obiectivele transversale din măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P5SDL incorporând componente inovative și componente de mediu și modificări climatice, reprezintă peste 1% din alocarea publică totală, exclusiv cheltuielile de funcționare și animare.

Formele finale de ajustare, alocare și realocare pentru fiecare măsură în parte și respectiv pentru fiecare prioritate a SDL au fost dezbătute și validate de participanții la consultări, cu respectarea participării și reprezentării la nivel de parteneriat și teritoriu, pe tipuri de parteneri.

## CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Comitetul de Selecție al proiectelor reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind selectarea pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul măsurilor Strategiei de Dezvoltare Locală .

Comisia de Contestatii reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind soluționarea contestațiilor adresate privind rezultatele procesului de evaluare și selecție al proiectelor pentru finanțare.

Lucrarile Comitetului de selecție și ale Comisiei de Contestatii se desfășoară pe întreaga perioada de implementare.

Competența Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestatii.

Comitetul de Selecție a proiectelor va fi format din reprezentanți ai partenerilor, persoane fizice, propuse și votate de Adunarea Generală a Asociațiilor și Consiliul Director . Comitetul de Selecție va avea 7 membri titulari si 7 membri suplenți.

Comitetul va avea un președinte si un secretar.

Comisia de Contestatii este alcatuită din 3 membri, după cum urmează: un președinte, un secretar, un membru, pentru fiecare funcție în parte fiind prevazut un suplenat.

În condițiile în care persoana desemnată în Comitetul de Selecție și Comisia de Contestatii nu poate participa, din motive obiective , la lucrarile unei sesiuni de selecție , înlocuirea acesteia se face de catre președinte prin convocarea supleantului care va prelua atribuțiile titularului. Dacă nici membrul suplenat nu poate participa la întâlnire , atunci delegă alt membru suplenat. În cazul a trei absențe consecutive ale unui membru acesta va fi exclus, urmînd sa fie înlocuit de suplenatul prin Hotărîre și ale Comisiei de Contestatii :

- de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul prezentului set de proceduri
- de a respecta confidențialitatea lucrarilor si imparțialitatea în adoptarea deciziilor

- de a studia rapoartele de evaluare și de a selecta proiectele care vor fi finanțate
- consemnarea de către secretar în minute și rapoarte a deciziilor adoptate în Comitetului de Selecție și Comisiei de Contestații .

Criteriile de selecție aferente fiecărei măsuri se vor găsi în cadrul ghidurilor elaborate și vor fi publicate cel puțin până la data publicării anunțului de lansare al sesiunii.

Perioade de desfășurare a sesiunii de depunere a proiectelor poate fi prelungită cu aprobarea Comitetului Director la propunerea Managerului GAL .

Pentru toate măsurile, primirea proiectelor se face de către secretarul GAL la sediul GAL.

Expertii de verificare, evaluare și selectare proiecte vor realiza evaluarea proiectelor în baza procedurilor și a fișelor de evaluare cuprinse în manualele de proceduri aprobate de către Autoritatea de Management/Comitetul Director GAL.

În urma evaluării proiectelor se întocmește Raportul de Evaluare a proiectelor, pe fiecare măsură în parte.

Raportul de evaluare este semnat de către toți membrii Comitetului de Selecție prezenți și este aprobat de către președinte în vederea publicării pe site-ul GAL.

Dacă unul din proiectele depuse aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție membrul în cauză se autorecuzează și va fi înlocuit de unul dintre membrii supleanți la întâlnirea comitetului respectiv pentru sesiunea de selecție în cauză.

În cazul în care un proiect este declarat neeligibil vor fi indicate criteriile de eligibilitate care nu au fost îndeplinite precum și cauzele care au condus la neeligibilitatea proiectului.

Adoptarea deciziilor se face aplicând regula majorității simple cu „ dublu cvorum respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție să fie din mediul privat și societatea civilă.

Componenta Comitetului de Selectie

|                                                                   |                 |                        |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------|
| PARTENERI PUBLICI 14,28%                                          |                 |                        |
| Partener                                                          | Funcția în CS   | Tip / Observatii       |
| COMUNA <del>OBREJAȘ</del> <del>VOI</del>                          | Membru          | Rural                  |
| PARTENERI PRIVATI 85,72%                                          |                 |                        |
| <del>SC TAVRAL SRL</del> <del>ZINTUS GREEN POWER SRL</del>        | Membru          | Rural                  |
| <del>MIHUT FIRUT PFA</del> <del>HATEGAN I. IOAN PFA</del>         | Membru          | Rural                  |
| MUNTEANU CRISTINA- IANA PFA                                       | Membru          | Rural                  |
| BARBESCU GIANI PETRISOR II PFA                                    | Membru          | <del>Rural</del> Urban |
| <del>SC Zergy &amp; Mely SRL</del> <del>SC TRANS CĂTANĂ SRL</del> | Membru          | Rural                  |
| GOJA GRIGORE PFA                                                  | Membru          | Urban                  |
| PARTENERI PUBLICI (suplenati) 14,28%                              |                 |                        |
| COMUNA <del>SLATINA- TIMIȘ</del> <del>COPACELE</del>              | Membru suplenat | Rural                  |
| PARTENERI PRIVATI 85,72%                                          |                 |                        |
| SILVAȘAN D MIHAI DARIUS PFA                                       | Membru suplenat | Rural                  |
| MIHUT LILIANA PFA                                                 | Membru suplenat | Rural                  |
| SC DAMONEXIM SRL                                                  | Membru suplenat | Rural                  |
| SC AND SILVA IMPEX SRL                                            | Membru suplenat | Rural                  |
| SC DOR TIADOR AGRO SRL                                            | Membru suplenat | Rural                  |
| AIOANEI MARIA PFA                                                 | Membru suplenat | Rural                  |

## COMPONENȚA COMISIEI DE CONTESTAȚII

|                                                    |            |       |
|----------------------------------------------------|------------|-------|
| <b>PARTENERI PUBLICI 33%</b>                       |            |       |
| COMUNA <u>BUCHINOBREJA</u>                         | PREȘEDINTE | Rural |
| <b>PARTENERI PRIVATI 67%</b>                       |            |       |
| <u>SC AGA CALOR SRL NICOLICIOIU - GHEORGHE PFA</u> | SECRETAR   | Rural |
| <u>TRUCĂ IONELA COSMINA PFA RUPA - GIGI - H</u>    | MEMBRU     | Rural |
| <b>PARTENERI PUBLICI SUPLENAȚII 33%</b>            |            |       |
| COMUNA <u>ZĂVOIGLIMBOCA</u>                        | PREȘEDINTE | Rural |
| <b>PARTENERI PUBLICI SUPLENAȚII 67%</b>            |            |       |
| SC PASTRAVARIA NARDAN SRL                          | MEMBRU     | Rural |
| <u>ROMA M. MIHAI PFA SCOROBETE - MOISE - PFA</u>   | SECRETAR   | Rural |

## CAPITOLUL XII

Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Conflictul de interese apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private ale funcționarului public pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care funcționarul public a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care funcționarul public le are față de persoanele enumerate mai sus. Gradul de rudenie se aplică după cum urmează: gradul I: fiul și tatăl; gradul II: frații; gradul III: unchiul și nepotul de frate; gradul IV: verii. Relația de afinitate apare între un soț/soție și rudele celui alt soț/soție: gradul I: mama și soția fiului acesteia / soacra și nora; gradul II: cumnatele și cumnații; gradul III: unchiul și soția nepotului de frate; gradul IV: verii, soții și soțiile acestora

Potrivit Art. 3. din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora: în activitatea de selecție și aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația utilizării de reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii: a) o bună gestiune financiară bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței; b)

respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu; c) transparența - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor europene; d) prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de finanțat; e) excluderea cumulului - activitatea ce face obiectul cererii de finanțare din fonduri europene nu poate să beneficieze de sprijin financiar din alte surse de finanțare nerambursabilă, cu excepția sumelor ce constituie ajutor de stat acordat în condițiile legii.

Conform Art. 10. al OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora: persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup>orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Respectarea acestor obligativități va fi verificată de structurile teritoriale ale Autorității de Management/Agenției de Plăți (Anexa 1 la Ordinul nr. 295 din 09/03/2016-GHIDUL SOLICITANTULUI PENTRU PARTICIPAREA LA SELECȚIA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ)